

KÅPAN
PENSIONER
FÖR STATLIGT ANSTÄLLDA

20

ÅRSREDOVISNING

Innehåll

År 2020 i korthet	3
Förvaltningsberättelse	4
Finansiell rapport	13
Femårsöversikt	14
Resultaträkning	15
Balansräkning	16
Rapport över förändring av eget kapital	17
Kassaflödesanalys	18
Noter	19
Revisionsberättelse	36
Överstyrelse, styrelse och revisorer	38

Det här är Kåpan Pensioner

Kåpan tjänstepensionsförening förvaltar premiebestämda pensioner för statligt anställda. Föreningen erbjuder traditionell pensionsförsäkring med garanterad värdeutveckling till lägsta möjliga kostnad. Föreningen fördelar sitt överskott från förvaltningen via en månadsvis återbäringsränta.

De försäkringsprodukter som föreningen erbjuder är tjänstepensionsförsäkringarna Kåpan Tjänste, Kåpan Valbar, Kåpan Extra och Kåpan Flex. Samtliga försäk-

ringar är delar i pensionsavtalet PA 16 på det statliga avtalsområdet och för att bli medlem i föreningen krävs att person omfattas av avtalet.

Föreningens målsättning är en långsiktigt bra avkastning inom ramen för ett balanserat risktagande och därmed möjligheten att kunna betala ut en god nivå på medlemmarnas pension från föreningen.

År 2020 i korthet

- Förvalt kapital ökade med 8 016 miljoner kronor till 113 100 (105 084) miljoner kronor.
- Totalt inbetalade premier var 5 978 (5 585) miljoner kronor.
- Sammantaget uppgick utbetalade pensioner till 3 159 (2 977) miljoner kronor.
- Den sammantagna avkastningen på förvalt kapital var positiv och uppgick till 5,3 (13,4) procent.
- Konsolideringsgraden var vid årsskiftet 100 procent.
- Solvensgraden förstärktes under året från 175 procent till 183 procent. Förstärkningen är främst beroende av en övergång till att livslång utbetalning av pension utgör förvalt alternativ för samtliga försäkringar vilket förlänger durationen på utestående åtaganden.
- De administrativa kostnaderna har fortsatt vara på en låg nivå och uppgick till 0,06 (0,06) procent i relation till förvalt kapital.
- Föreningen har sedan den 1 januari 2017 en generationsbaserad riskfördelnings- och återbäringsmodell. Återbärning fördelas månadsvis i efterskott uppdelat på fyra olika generationsgrupper med olika risknivå i investeringarna. Den under år 2020 fördelade återbäringsräntan uppgick till:

6,6 % för åldersgruppen yngre än 40 år	(17,4 %)
5,8 % för åldersgruppen 40 – 49 år	(15,1 %)
5,2 % för åldersgruppen 50 – 59 år	(12,7 %)
4,5 % för åldersgruppen över 60 år	(10,5 %)
- Inriktningen på föreningens investeringar är att löpande förstärka arbetet med placeringar i företag med hög ranking inom områdena miljö- och socialt ansvarstagande samt har en god nivå på företagsstyrning. En separat hållbarhetsredovisning som fördjupar informationen om föreningens hållbarhetsarbete och kompletterar årsredovisningen finns tillgänglig på [kapan.se](https://www.kapan.se).
- Föreningen fick den 21 december 2020 tillstånd av Finansinspektionen att bedriva tjänstepensionsverksamhet enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Beslutet gäller från den 1 januari 2021. Beslutet innebär bland annat att föreningen byter firmanamn till Kåpan tjänstepensionsförening och att ett antal formella ändringar görs i stadgarna. De nya stadgarna finns tillgängliga på [kapan.se](https://www.kapan.se).
- Föreningens nya regelverk innebär bland annat även att de av styrelsen beslutade investeringsriktlinjerna ska vara publikt tillgängliga. Aktuella investeringsriktlinjerna finns på [kapan.se](https://www.kapan.se).
- Föreningen har under året följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och möjliggjort för personalen att arbeta hemifrån i stor utsträckning. Verksamheten har fungerat väl även under dessa särskilda förutsättningar.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Kåpan tjänstepensionsförening, org. nr 816400-4114, får härmed avge redovisning för verksamhetsåret 2020.

Verksamhet

Kåpan tjänstepensionsförening (tidigare Kåpan pensioner försäkringsförening) grundades 1992 av parterna på det statliga avtalsområdet. Föreningen förvaltar och utbetalar pensionsmedel för anställda som omfattas av pensionsavtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer OFR/S, P och O, Saco-S och Seko. Verksamheten utgörs av traditionell pensionsförsäkring med en garanterad ränta på inbetalade premier och en fördelning av överskott från förvaltningen via återbäringsränta.

De försäkringsprodukter som föreningen erbjuder är tjänstepensionsförsäkringarna Kåpan Tjänste, Kåpan Valbar, Kåpan Extra och Kåpan Flex. Samtliga försäkringar är delar i pensionsavtalet PA 16 på det statliga avtalsområdet och för att bli medlem i föreningen krävs att person omfattas av avtalet.

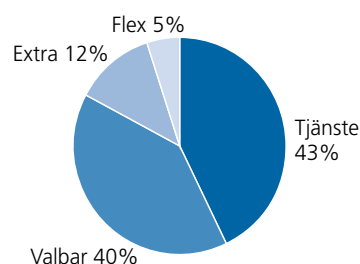
Föreningen har under året fortsatt arbetet med att anpassa verksamhet till kraven i det nya regelverket för tjänstepensionsföretag och lämnade den 30 april 2020 in ansökan om omvandling till tjänstepensionsförening. Föreningen fick den 21 december 2020 tillstånd av Finansinspektionen att bedriva tjänstepensionsverksamhet enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Beslutet gäller från den 1 januari 2021. Beslutet innebär bland annat att föreningen byter firmanamn till Kåpan tjänstepensionsförening, fortsättningsvis är registrerad hos Bolagsverket och att ett antal formella ändringar görs i stadgarna. De nya stadgarna finns tillgängliga på kapan.se.

Föreningens kortnamn kommer även fortsättningsvis att vara Kåpan Pensioner och inga förändringar görs av varumärke eller i trycksaker. Den avgivna redovisningen avser verksamhetsåret fram till den 31 december 2020 och är upprättad enligt vid den tidpunkten gällande regelverk för föreningen.

Under året inbetalades totalt 5 978 Mkr i premier, fördelade enligt nedan

Kategori	2020	2019	2018	2017	2016
Kåpan Tjänste	2 550	2 415	2 358	2 274	2 159
Kåpan Valbar	2 398	2 242	2 120	2 119	1 435
Kåpan Extra	695	668	633	710	787
Kåpan Flex	335	260	179	262	0
Kåpan Plus	–	–	–	–	0
Totalt	5 978	5 585	5 290	5 365	4 381

Fördelning av premier

Medlemmar

Kåpan Pensioner är en tjänstepensionsförening där all netto-avkastning på investeringarna efter avdrag för försäkringsadministrativa kostnader och avkastningsskatt går tillbaka till medlemmarna i form av utbetalad pension. Det totala antalet medlemmar uppgår till drygt 850 000 personer.

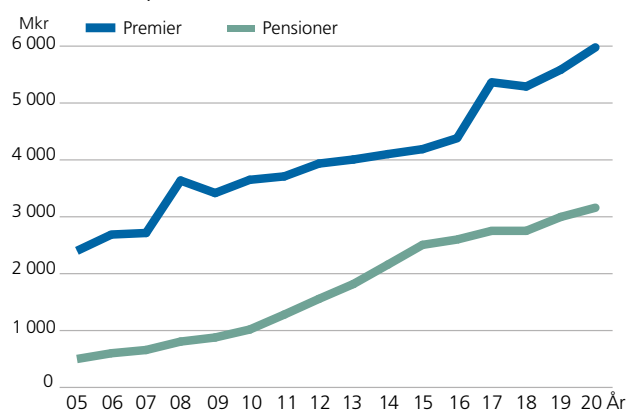
Försäkringspremier

Föreningen förvaltar de premier som arbetsgivaren har betalat in för de anställdas räkning enligt gällande kollektivavtal och de premier som medlemmarna under tidigare år själva valt att betala in och placera i Kåpan Plus för att komplettera sin tjänstepension.

Pensionsutbetalningar

Under året utbetalades 3 159 (2 997) miljoner kronor, varav 1 218 (1 084) miljoner kronor utgjorde återbärings utöver den garanterade räntan på kapitalet. För samtliga av föreningens försäkringar är livslång utbetalning det förvalda alternativet sedan den 1 oktober 2020. Inom ramen för varje försäkring och villkoren i för försäkringen gällande

Utveckling av inbetalade premier och utbetalade pensioner

pensionsavtal kan medlemmarna välja en temporär utbetalning. Övergången från temporär till livslång utbetalning som förvalt alternativ innebär framförallt att för försäkringen Kåpan Tjänste förväntas utbetalningarnas storlek att minska de kommande åren för att därefter åter stiga.

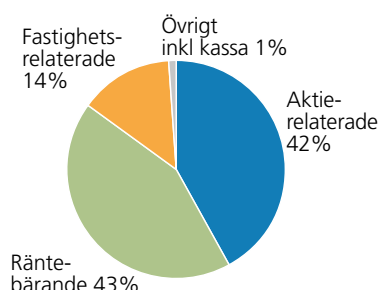
Riktlinjer för förvaltningen av placerade medel

De av styrelsen beslutade investeringsriktlinjerna innebär att föreningens tillgångar, inklusive återbäringsmedel, ska vara placerade så att de ger en god avkastning inom ramen för en ansvarsfull och hållbar förvaltning och ett balanserat risktagande.

Fördelningen av tillgångarnas marknadsvärde ska enligt riktlinjerna, som senast beslutades av styrelsen i december 2020, ligga inom följande intervaller:

- Aktier eller aktierelaterade tillgångsslag till lägst 25 procent och högst 45 procent.
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper till lägst 40 procent och högst 70 procent.
- Fastighetsrelaterade placeringar till lägst 5 procent och högst 20 procent.

Placering av föreningens tillgångar vid årsskiftet

Den utestående valutarisken får enligt den beslutade policyn inte överstiga 20 procent av totala tillgångar. Vid årsskiftet uppgick den utestående valutarisken till 15 (13) procent av tillgångarnas värde och därmed var 54 (62) procent av tillgångarna i utländsk valuta säkrade.

Styrelsens beslut innebär att förvaltningen ska bedrivas med samma långsiktiga inriktning som tidigare år. En fördjupad redogörelse för föreningens sammantagna utestående risker finns i not 2 i denna årsredovisning. Investeringsriktlinjerna finns publicerade i sin helhet på kapan.se.

Generationsbaserad riskfördelnings- och återbäringsmodell

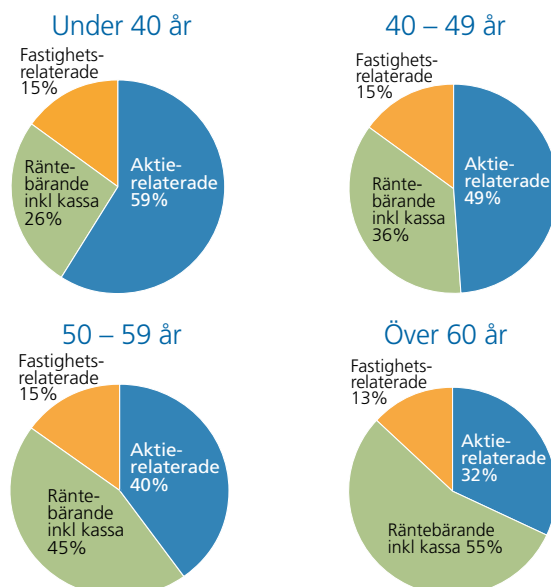
Föreningens medlemmar är uppdelade i fyra åldersgrupper, ett så kallat generationssparande. Den som är ung och har lång tid kvar till pension ges en högre risk i sitt sparande

för att få möjlighet till en högre avkastning. Motivet är att placeringar med mer risk förväntas över tid ge en högre avkastning än mer stabila placeringar, men värdeutvecklingen kan baserat på historiska erfarenheter även vara betydligt mer osäker och negativ under långa perioder. Inriktningen är att risken i sparande successivt ska minska i takt med att tidpunkten för utbetalning av pension närmar sig och att de äldre åldersgrupperna ges en högre stabilitet i sitt sparande och en mer förutsägbar nivå på förväntade pensionsutbetalningar.

Fördelningen av risknivån mellan åldersgrupperna baseras på kontributionsprincipen. Kontributionsprincipen syftar till att säkerställa att ett försäkringsföretag fördelar överskott på ett balanserat sätt mellan olika grupper av försäkringsstagare. Fördelningen av överskott bör i största möjliga utsträckning bygga på hur olika grupper av försäkringar bidrar med riskkapital till verksamheten och vilket utrymme dessa försäkringar skapar för möjligheten att skapa ett överskott. För föreningen gäller att de premier som inbetalas av yngre medlemmar har en längre tid kvar till utbetalning och därmed skapar ett utrymme för mer riskfyllda placeringar. Föreningens äldre medlemmar har i regel en hög andel garanterat kapital och ett mindre överskott till förfogande för placeringar med högre risknivå. Sammantaget innebär uppdelningen i olika generationsgrupper att föreningen bättre kan uppfylla kontributionsprincipen och samtidigt långsiktigt öka nivån på utbetalda pensioner. Modellen ger även en ökad stabilitet i värdeutvecklingen för den äldre gruppen.

De fyra ålderskategorierna får olika andel av föreningens investeringar inom de tre huvudsakliga investeringsområ-

Fördelning av investeringar för respektive åldersgrupp i de tre olika tillgångsslagen

dena, aktier, obligationer och fastigheter inom ramen för de av styrelsen beslutade investeringsriktlinjer.

Alla medlemmar investerar i samma tillgångar och underliggande värdepapper. Det är endast andelen av respektive tillgångsslag som varierar mellan de olika generationsportföljerna.

Hållbarhet – långsiktigt ansvarsfull förvaltning

Föreningens arbete med en långsiktigt ansvarsfull förvaltning baserat på hållbarhet och etik presenteras i en separat hållbarhetsredovisning som finns tillgänglig på [kapan.se](https://www.kapan.se). Här följer en kort sammanfattning.

De av styrelsen beslutade investeringsriktlinjerna anger att föreningens investeringar ska ske med utgångspunkt i normer och principer med bred förankring i det svenska samhället baserat på beslut fattade av Sveriges riksdag och regering.

Vägledande för förvaltningen är:

- Beslut fattade av Sveriges riksdag och regering
- De 10 principerna i FN:s Global Compact
- OECDs riktlinjer för multinationella företag
- Oslo- och Ottawa-konventionen
- FN:s 6 principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI)
- FN:s globala hållbarhetsmål – Agenda 2030

På [kapan.se](https://www.kapan.se) finns länkar till konventionerna ovan.

För att uppnå en hållbar förvaltning i enlighet med våra riktlinjer arbetar vi både med normativ och med positiv screening av våra underliggande innehav. Vidare arbetar vi med dialog och påverkansarbete och i vissa fall exkludering av företag, i syfte att förbättra innehaven ur ett hållbarhetsperspektiv.

Normativ screening

Genom den normativa screeningen granskar och utvärderar vi kontinuerligt våra noterade aktie- och ränteinnehav utifrån företagens efterlevnad av de globala normerna avseende miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, anti-korruption och kontroversiella vapen. Den normativa screeningen ligger till grund för våra påverkansdialoger och eventuella exkluderingar.

Positiv screening

I den positiva screeningen betygssätts alla noterade aktieinnehav utifrån hur de hanterar hållbarhetsfrågorna (ESG-frågorna, Environmental, Social och Governance). Med hjälp av den positiva screeningen kan vi välja bort bolag med lägst ESG-betyg samt lyfta fram bolag med högt ESG-betyg inom respektive sektor. Vi arbetar med att successivt

förbättra vårt ESG-betyg på våra noterade innehav och har som mål att vara bättre än motsvarande världsindex för noterade aktier.

Påverkansarbete och exkludering

Vi för påverkansdialog i de fall ett bolag eller fond kränker eller misstänks kränka internationella normer och konventioner. Vi för påverkansdialoger i samarbete med andra eller direkt med bolagen. Under året har vi fört påverkansdialoger med 142 bolag i samarbete med ISS ESG. För uppföljning av innehav i våra fonder för vi dialog med förvaltarna av fonderna. I de fall föreningen bedömer att påverkansarbete inte är tillräckligt väljer föreningen att i möjligaste mån exkludera de företag eller fonder som inte möter föreningens hållbarhetskrav.

Klimatpåverkan

Som ett led i att vara med och påverka utvecklingen för minskade koldioxidutsläpp mäter vi koldioxidavtrycket på våra noterade aktier. Föreningens koldioxidavtryck ska över tid minska och målsättningen är att investeringarna som helhet är koldioxidneutrala år 2045. Som ett led i att minska avtrycket är inriktningen att föreningens investeringar i energiutvinning från kol och olja ska reduceras och enbart vara marginell till år 2023.

Framtida inriktning på hållbarhetsarbetet

Under 2020 fortsatte arbetet med att på ett än bättre sätt nå målsättningen att hitta effektiva metoder för att arbeta med urval av företag som möter våra kriterier. Innehaven i externt förvaldade fonder fortsatte att minska inom OECD-området och ersattes med en högre andel aktieförvaltning i egen regi vilket innebär ökade möjligheten till egen styrning av hållbarhetsarbete och ett mer aktivt arbete med påverkan.

Under 2021 kommer arbetet fortsätta med att förädla förvaltningsmodellen och på ett än bättre sätt balansera de krav vi ställer i vårt hållbarhetsarbete i relation till den övergripande målsättningen för föreningen med långsiktigt ansvarsfull och hållbar förvaltning med god riskjusterad avkastning.

Se mer om vårt hållbarhetsarbete på [kapan.se](https://www.kapan.se) och i vår hållbarhetsredovisning.

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet av föreningens placeringstillgångar med tillägg för övriga tillgångars bokförda värden var vid årets slut 113 100 (105 084) miljoner kronor.

Avkastningen på placeringstillgångarna var positiv och uppgick till 5,3 (13,4) procent.

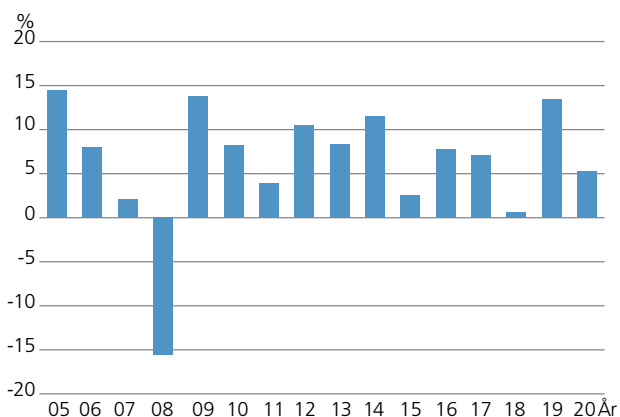
Kapitalavkastning

Den totala avkastningen på tillgångarna fördelar sig enligt följande:

Portfölj	Marknadsvärde, Mkr	Andel i %	Totalavkastning ¹⁾ i %, 2020
Ränterelaterade	48 923	43	2,0
Aktierelaterade	47 192	42	7,8
Fastighetsrelaterade	15 912	14	8,1
Övriga tillgångar, kassa	1 073	1	0
Summa tillgångar	113 100	100	5,3

¹⁾ Vid beräkning av avkastningen har daglig viktning använts för att beakta kapitalbasens förändring under året.

Totalavkastning

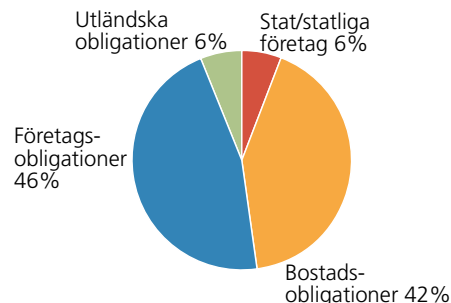

Ränterelaterade tillgångar

De räntebärande placeringarna var vid årsskiftet 48 923 (45 241) miljoner kronor. Placeringarna utgjordes till 42 (46) procent av bostadsobligationer och till 6 (6) procent av obligationer utgivna av statligt helägda bolag. Placeringar i företagsobligationer utgjorde 46 (41) procent. Resterande 6 (7) procent av placeringarna utgjordes av räntebärande placeringar i utländsk valuta samt kassa, varav 5 (7) procentenheter var placerade i externa fonder.

Samtliga räntebärande tillgångar i utländsk valuta säkras till svenska kronor, utom exponeringen mot tillväxtmarknader.

Allokering räntor

Vid årsskiftet bestod de totala räntebärande tillgångarna enbart av nominellt räntebärande värdepapper och inga realränteobligationer. Den generella räntenivån har sjunkit något under året och värdet på innehavet har påverkats positivt. Räntenivån på stats- och bostadsobligationer ligger på historiskt låga nivåer vilket innebär att ränteplaceringarna förväntas ge en begränsad löpande avkastning de närmaste åren.

De ränterelaterade placeringarna är koncentrerade till det svenska bank- och bostadsfinansieringssegmentet och de sammanlagt största placeringarna gjordes i följande emittenter:

Emittent	Bedömt värde Mkr
Nordea Bank	5 343
Swedbank	4 926
SEB	4 223
Handelsbanken	4 036
SBAB	1 634
Länsförsäkringar	1 307
Landshypotek	1 127
Vasakronan	892
Hufvudstaden	670
Hemsö	654

Utöver placeringar i räntebärande värdepapper har föreningen som strategisk inriktning tecknat avtal om olika former av räntesäkringar med syftet att minska den utestående ränterisken i gjorda pensionsåtaganden.

Den sammanlagda resultateffekten av räntesäkringen motsvarar en positiv avkastning om 0,05 procent på ränteavkastningen. Sammantaget uppgick avkastningen till 2,0 (2,8) procent på ränterelaterade placeringar.

Aktierelaterade tillgångar

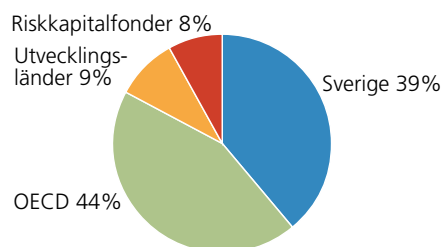
Aktiemarknaden har under 2020 haft en oregelbunden utveckling med stora värdeförändringar främst till följd av Covid-19 pandemin. En stabil utveckling under senare delen av året innebar sammantaget en uppgång under året. Världens samlade aktiekurser steg totalt med 2,2 procent mätt i svenska kronor (MSCI ACWI). Mätt i lokala valutor var motsvarande utveckling en uppgång med 14,2 procent den stora skillnaden beror på att den svenska kronan förstärktes kraftigt under året.

Föreningen har sedan starten av verksamheten valt att valutasäkra stora delar av aktieplaceringarna vilket inneburit att relativa förändringar i värdet på den svenska kronan under året har påverkat avkastningen. Aktieplaceringar i tillväxtländerna har inte valutasäkrats vilket innebär att avkastningen påverkats negativt av valutaförsvagningen i dessa länder.

Föreningens valutasäkring har påverkat avkastningen positivt då kronan förstärktes. Avkastningen på aktier noterade i OECD blev 12,3 (26,4) procent och för noteringar i tillväxtländer 2,4 (24,3) procent. Innehavet av aktier noterade på Stockholmsbörsen hade en avkastning på 10,2 (30,7) procent. Investeringar i olika typer av onoterade aktier i första hand riskkapitalfonder uppgick till 3 943 (3 317) miljoner kronor. Avkastningen under året uppgick till 11,4 (4,2) procent.

Den sammantagna aktieavkastningen under året inräknat effekten av valutaförändringar uppgick till 7,8 (27,0) procent och de aktierelaterade tillgångarna uppgick vid årsskiftet till 47 192 (43 134) miljoner kronor.

Allokering aktier

Förvaltningen av aktier noterade på Stockholmsbörsen sker i egen regi. Som jämförelseindex används SIX 60. De största placeringarna är gjorda i följande bolag:

Emittent	Bedömt värde Mkr
Atlas Copco	1 463
Investor	1 353
Volvo	912
Ericsson	889
Hexagon	785
Hennes & Mauritz	751
Sandvik	737
Assa Abloy	662
EQT	594
SEB	570

De aktierelaterade placeringarna utanför Sverige sker till största delen i enskilda aktier förvaltade i egen regi. Som jämförelseindex används MSCI World. De största placeringarna är gjorda i följande bolag:

Emittent	Bedömt värde Mkr
Apple	795
Microsoft	611
Amazon	494
Alphabet	383
Facebook	230
Nvidia	153
Walt Disney	149
Visa	140
Mastercard	140
Home Depot	140

Övriga investeringar i aktiemarknaden sker i fonder med olika regional eller strategisk inriktning för att sammantaget balansera det övergripande jämförelseindexet MSCI ACWI för aktieförvaltningen. Vid årsskiftet utgjordes de största placeringarna av följande fonder:

Innehav	Bedömt värde Mkr
SSGA Emerging Markets SRI Enhanced Equity Fund	2 585
SSGA Multifaktor Global ESG Equity Fund	906
SHB Global Småbolag Index Criteria	684
Montanaro European Smaller Companies	539
Nordea EM Sustainable Enhanced Equity Fund	529
Banque de Luxembourg European Equity	315
JPMorgan Emerging Markets Opportunities Fund	312
RBC Emerging Markets Equity Fund	303
Goldman Sachs China Fund (A-shares)	261
SHB Global High Dividend Low Volatility Criteria	245

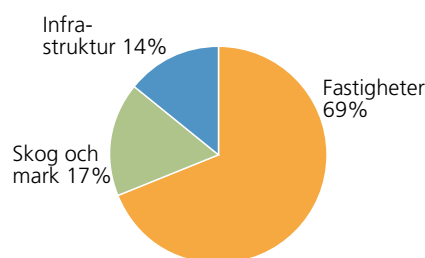
För investeringar i olika typer av riskkapitalfonder utgjordes vid årsskiftet de största placeringarna av följande fonder:

Innehav	Bedömt värde Mkr
Warburg Pincus (2 fonder)	554
Newbury Equity Partners (3 fonder)	484
Welsh, Carson, Anderson & Stowe (2 fonder)	409
Cubera	344
EQT	333

Fastighetsrelaterade placeringar

Investeringar i fastighetsrelaterade tillgångar delas upp i tre områden fastigheter, skog- och mark och infrastruktur.

Fastighetsrelaterade

Området infrastruktur innebär investeringar i samhällsviktiga anläggningar eller fastigheter med stabila kassaflöden och en långsiktig placeringshorisont. Skog och mark är i huvudsak mark med växande skog samt jordbruk ägda via fonder eller bolag. Området fastigheter är indirekta investeringar i olika typer av mark och byggnader. De största investeringarna grupperade utifrån de olika förvaltarna eller bolagen (engagemang) utgjordes av:

Innehav	Bedömt värde Mkr
Fastighets AB Stenvalvet	2 930
Svenska Handelsfastigheter	1 627
Gysinge Skog AB	1 429
Midstar Hotels AB	1 211
J.P. Morgan Infrastructure Investments Fund	911
Antin Infrastructure Partners Fund (4 fonder)	899
Aermont Real Estate (4 fonder)	782
Sveafastigheter Hemvist	652
White Peak (3 fonder)	553
Bridge Debt Strategies (2 fonder)	552

Fastighetsrelaterade tillgångar visade en positiv värdeutveckling under året. Totalt uppgick det placerade kapitalet till 15 912 (15 508) miljoner kronor och avkastningen för området fastighetsrelaterade placeringar blev 8,1 (12,6) procent.

Risk- och känslighetsanalys

Kapitalförvaltningen påverkas av yttre omständigheter som innebär olika former av risker. De kan på övergripande nivå indelas i marknads-, kredit- och operativa risker. Därtill kommer ytterligare en branschspecifik risk nämligen försäkringsrisk. En fördjupad redogörelse för utestående risker i verksamheten finns i not 2.

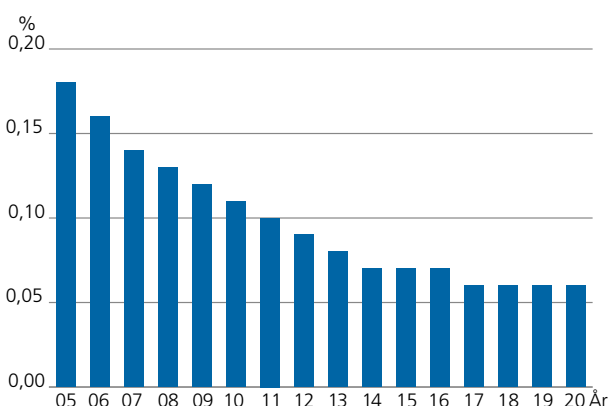
Den osäkerhet som föreligger på marknaden innebär att förluster på placeringstillgångarna inte kan uteslutas. För placeringstillgångar där marknadspriser inte finns publicerade föreligger källor till osäkerhet, se not 1 avsnittet Viktiga bedömningar och källor till osäkerhet, samt not 16.

Försäkringsteknisk utredning

Den försäkringstekniska utredningen har utförts av föreningens aktuarie Ulrika Rönqvist. Utredningen visar att föreningens försäkringstekniska avsättning uppgår till 61 549 (59 605) miljoner kronor. De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i den försäkringstekniska utredningen värderats, med stöd av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, med utgångspunkt i bland annat aktuella marknadsräntor för motsvarande löptider.

Föreningens åtaganden har under året omvärderats med anledning av att samtliga föreningens försäkringar sedan den 1 oktober 2020 har livslång utbetalning som förvalt alternativ. Övergången till livslång utbetalning som förvalt alternativ för samtliga försäkringar förlänger durationen på utestående åtaganden och innebär ett lägre nuvärde på utestående åtaganden. Inom ramen för varje försäkring och villkoren i för försäkringen gällande pensionsavtal kan medlemmarna välja en temporär utbetalning. Reserveringar har gjorts för den ökade optionalitet i försäkringsvillkoren både gällande förväntade ändringar i utbetalningstid och för de försäkringar som har flytträtt.

Utveckling förvaltningskostnader

Kostnader

Kostnaderna i försäkringsrörelsen uppgick till 65 (64) miljoner kronor. Ett mått på kostnadseffektivitet är förvaltningskostnadsprocenten, det vill säga förhållandet mellan driftskostnaderna och tillgångarnas genomsnittliga marknadsvärde, som uppgick till 0,06 (0,06) procent.

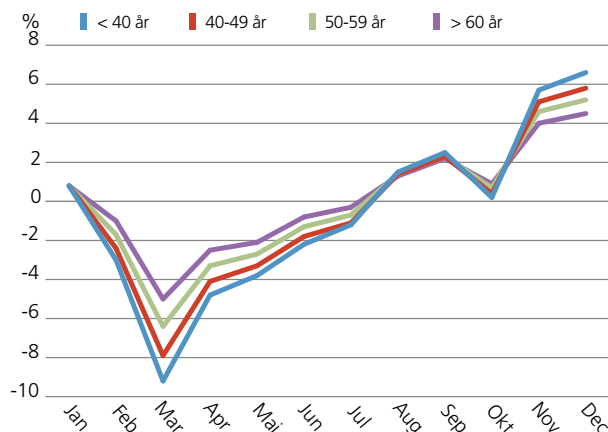
Kostnaderna för år 2020 togs ut genom en fast avgift om 6 (6) kronor per försäkring och ett avdrag på försäkringskapitalet om 0,06 procent. Sammantaget bör avgiften och avdraget över tid motsvara verksamhetens faktiska kostnader. Målsättningen är att fortsätta hålla en låg kostnadsnivå över tid även om de omfattande regelverksförändringarna under 2020 inneburit en betydande ökning av de administrativa och organisatoriska kostnaderna för föreningen.

Kostnaderna för kapitalförvaltningen uppgick till 44 (45) miljoner kronor. Ett mått på effektiviteten i investeringsverksamheten är kapitalförvaltningskostnadsprocenten, det vill säga förhållandet mellan föreningens direkta kostnader för kapitalförvaltning och tillgångarnas genomsnittliga marknadsvärde, som uppgick till 0,04 (0,05) procent. Det strategiska beslutet att öka andelen aktier förvaldade i egen regi har inneburit att föreningens direkta kostnader för kapitalförvaltningen stigit eftersom de kostnader som direkt belastar föreningen ökar jämfört med placeringar i fonder där stora delar av kostnaden i stället belastar den externa fondens avkastning. Målsättningen är att föreningens totala avkastning på investeringarna inte ska påverkas negativt av omläggningen till en större andel aktier förvaldade i egen regi utan snarare tvärtom.

Redogörelse för återbäring under år 2020

Återbäringen tillförs medlemmarnas pensionskapital månadsvis i efterskott. Den ekonomiska ställningen och avkastningen under året har varit relativt stabil även om skillnaderna i tilldelning enskilda månader har varierat ganska kraftigt. Sammantaget har de olika åldersgruppernas

Ackumulerad månadsvis återbäringsränta år 2020

pensionskapital tillförts följande årsomräknade återbäringsräntor före avkastningsskatt och kostnader:

6,6 %	för åldersgruppen yngre än 40 år	(17,4 %)
5,8 %	för åldersgruppen 40 – 49 år	(15,1 %)
5,2 %	för åldersgruppen 50 – 59 år	(12,7 %)
4,5 %	för åldersgruppen över 60 år	(10,5 %)

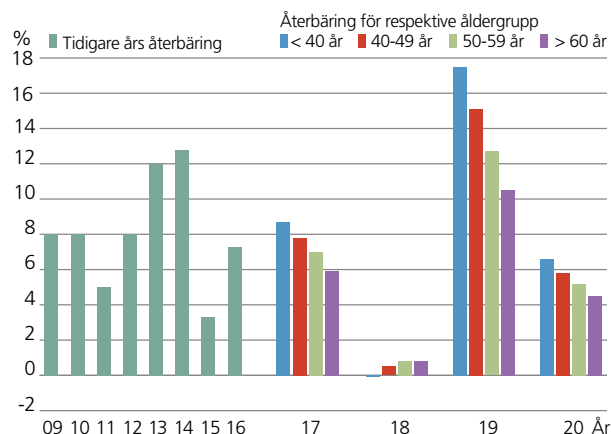
Skillnaderna i avkastning mellan grupperna är hänförlig till avkastningen för tillgångsslaget aktier som sammantaget haft en god avkastning under året och inneburit att de yngre åldersgrupperna med en större andel aktier i placeringarna erhållit en högre avkastning.

Kollektiv konsolidering

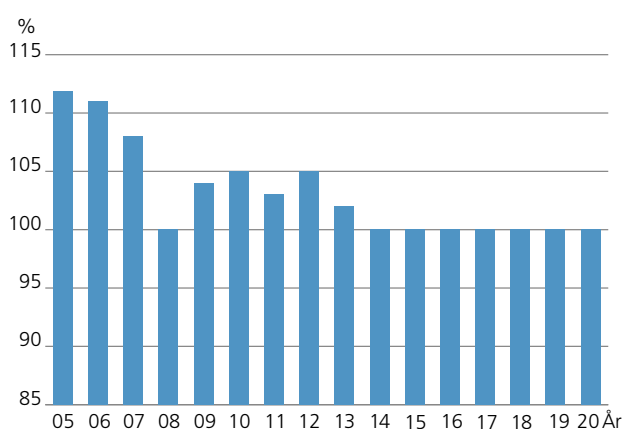
Med kollektiv konsolidering avses tillgångarnas marknadsvärde minskat med finansiella skulder i förhållande till summan av försäkringstekniska skulden baserad på premieinbetalningar och den garanterade räntan samt tidigare allokerade återbäringsmedel.

Styrelsen har beslutat om en policy för kollektiv konsolidering och återbäring i föreningen. I policyn anges att konso-

Återbäringsränta

Kollektiv konsolideringsgrad

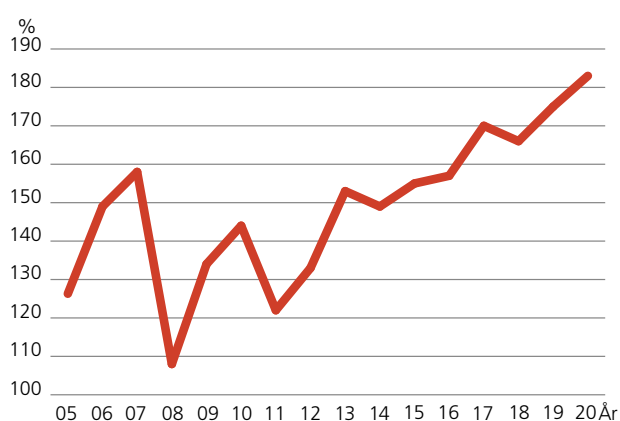
linderingsgraden bör ligga inom intervallet 95 – 105 procent med en målnivå på 100 procent. Konsolideringsgraden vid årsskiftet efter beslutad återbäring för december år 2020 var 100 procent.

Utvecklingen av solvensen

Solvansen uttrycker hur stor del av den försäkringstekniska skulden som täcks av tillgångarna. Avkastningen på tillgångarna under året har varit positiv. Utestående åtaganden värderades vid årsskiftet med utgångspunkt i en diskonteringsräntekurva som utgår från marknadsräntan för de första kommande 10 åren och därefter en successiv anpassning till en fast så kallad makroränta (ultimate forward rate, UFR) på 4,2 procent. Den ränta som använts har en något lägre räntenivå jämfört med föregående år, vilket inneburit att värdet på utestående åtaganden stigit något. Avkastningen utöver den genomsnittliga garanterade räntan har bidragit med en förstärkning och sammantaget är solvensen oförändrad till följd av värderingen av utestående tillgångar och räntenivå för åtaganden.

Förstärkningen av solvensen är hänförlig till en övergång till att livslång utbetalning av pension utgör förvalt alternativ för samtliga försäkringar vilket förlänger durationen på utestående åtaganden. Sammantaget har solvensgraden under året stigit med 8 procentenheter från 175 procent till 183 procent.

Solvensgrad

Avkastningsskatt

Föreningen betalar avkastningsskatt för medlemmarnas räkning. Utgångspunkt för skatteberäkningen är medlemmarnas pensionskapital i form av marknadsvärdet av föreningens tillgångar efter avdrag för finansiella skulder den 1 januari beskattningsåret. Avkastningen på dessa medel schablonberäknas efter en räntesats som är lika med den genomsnittliga statslåneräntan året innan beskattningsåret, dock med en lägsta ränta om 0,5 procent. Den framräknade

schablonintäkten beskattas därefter med 15 procent. För föreningens vidkommande innebär detta att den inbetalade avkastningsskatten för år 2020 uppgick till 79 (67) miljoner kronor.

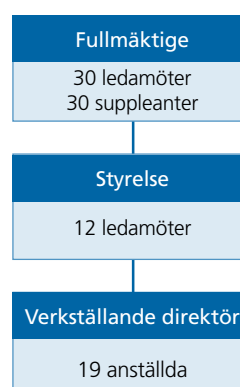
Ledningsfunktioner och granskning

Föreningens högsta beslutande organ är fullmäktige. Ledamöterna i fullmäktige är utsedda av parterna inom det statliga avtalsområdet. Hälften av ledamöterna är utsedda av Arbetsgivarverket och den andra hälften av de fackliga organisationerna. Det sammanlagda antalet ordinarie ledamöter uppgår till 30 med lika många personliga suppleanter. Under året har fullmäktige hållit ordinarie stämma samt en stämma per capsulam för fyllnadsval av styrelseledamot.

Föreningens operativa verksamhet har under räkenskapsåret letts av en styrelse, bestående av sex ledamöter med personliga suppleanter. Från den 1 januari 2021 är enligt stadgarna och fullmäktiges beslut samtliga styrelsemedlemmar ledamöter och tidigare suppleanter blir ledamöter. Styrelsen har därefter inga suppleanter. Styrelsen är i likhet med fullmäktige paritetiskt sammansatt. Styrelsen utser föreningens verkställande direktör. Under året har styrelsen haft åtta sammanträden varav ett i form av ett två dagars seminarium. Styrelsen har uppdaterat och fastställt samtliga policies och instruktioner som beslutas av styrelsen. Viktiga frågor som behandlats, utöver förslagen till ordinarie årsmöte med fullmäktige, är den framtida långsiktiga placeringsinriktningen och hanteringen av etik och risker i förvaltningen. Styrelsen har under året även utvärderat övergången till generationsbaserad placerings- och återbäringsmodell samt omläggningen av en ökad andel förvaltning av aktier i egen regi. Särskilt fokus har under året lagts på utvecklingen inom regelverksområdet och de konsekvenser som det nya regelverket ställer på verksamheten.

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott där lönesättningen av verkställande direktören bereds. Ersätt-

Styrelse och ledning

ningarna till övriga ledande befattningshavare i föreningen beslutas av verkställande direktören i enlighet med den av styrelsen beslutade ersättningspolicyn.

Ordförande i styrelsen och ersättningsutskottet är Gunnar Holmgren, generaldirektör för Arbetsgivarverket som valdes till ordförande första gången den 27 augusti 2019.

Administration

Medelantalet anställda under året uppgick till 20 (16) personer med den huvudsakliga uppgiften att bedriva kapitalförvaltning, redovisning och riskkontroll. Ökningen av antalet anställda är hänförlig till styrelsens beslut att förstärka försäkringsadministrationen och anpassa verksamheten till det nya regelverket genom att bygga upp en egen förvaltnings- och beställarorganisation med kontor i Sundsvall med start den 1 januari 2020. Föreningen har även anställt en ansvarig aktuarie.

Statens tjänstepensionsverk (SPV) i Sundsvall anlitas för att administrera delar av den försäkringsadministrativa verksamheten. I uppdraget ligger att förvalta föreningens försäkringsadministrativa system, göra premieinbetalningskontroll, distribuera års- och pensionsbesked, upprätthålla en väl fungerande kundtjänst och ombesörja pensionsutbetalningar.

Föreningen har under året följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och möjliggjort för personalen att arbeta hemifrån i stor utsträckning. Verksamheten har fungerat väl även under dessa särskilda förutsättningar.

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 2 (1) miljoner kronor. Investeringarna är huvudsakligen hänförliga till IT-systemen. Investeringar i det försäkringsadministrativa systemet skrivs av på 10 år, övriga investeringar skrivs av på 3 – 5 år.

Utblick inför framtiden

Kåpan Pensioner startade sin verksamhet år 1992 och är sedan år 2003 förvalt alternativ för den valbara delen av de statligt anställdas tjänstepension. Föreningen har fått förtroendet att även försäkra de obligatoriska delarna och vara förvalt alternativ för den valbara delen i det nu gällande pensionsavtalet PA 16.

Föreningens verksamhet kommer givet fortsatt förtroende att fortsätta öka i omfattning vilket ställer större krav på organisationen men ger även stordriftsfördelar och möjligheter till en ökad effektivitet. Med pensionsavtalet PA 16 och den nuvarande utvecklingen uppnås en balans mellan utbetalningar och inbetalningar ungefär år 2060 vilket innebär att organisationen löpande behöver utvecklas och anpassas.

Den 1 januari 2021 omvandlades föreningen till att vara en tjänstepensionsförening enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Föreningen kommer fortsätta arbetet med att effektivisera verksamheten inom ramen för det nya regelverket. Det sker även kontinuerligt andra förändringar i de externa regelverken som påverkar föreningens verksamhet och kräver uppdateringar och förändringar i arbetsprocesser och styrdokument.

Den strategiska inriktningen av verksamheten, att nå en hållbar och god avkastning med begränsad risk och låga kostnader ligger fast. Målsättningen är även att trots de ökade administrativa belastningarna behålla den låga nivån på kostnaderna även om de kommande åren till följd av det nya regelverkens komplexitet och krav framförallt rörande rapportering och administrativ kontrollstruktur innebär en betydande utmaning.

Styrelsen har inlett en översyn av den generationsbaserade placerings- och återbäringsmodellen med utgångspunkt i att medlemmarna har en ökande sannolikhet för att ta ut sin pension senare i livet. Föreningen har även en stabil finansiell ställning vilket ger en möjlighet att justera både risknivåer i placeringarna och åldersindelningen i modellen. Syfte med översynen är att försöka uppnå en än bättre långsiktig avkastning inom ramen för medlemmarnas förväntade längre tid för pensionssparande och föreningens ökade förmåga att bära risk vid stora fluktuationer på kapitalmarknaden. Styrelsen utvärderar även möjligheten att erbjuda medlemmarna en alternativ valbar produkt med en högre risknivå inom ramen för valcentralen hos SPV och pensionsavtalet PA 16.

Väsentliga händelser efter räkenskaps-årets utgång

Inga väsentliga händelser har noterats.

Behandling av årets resultat

Årets resultat på 7 509 130 332 (10 186 692 982) kronor överförs till övriga fonder. Föreningens egna kapital uppgår därmed per den 31 december 2020 till 51 087 738 551 (44 796 507 151) kronor.

FINANSIELL RAPPORT

Femårsöversikt

Resultat, Mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Premieinkomst	5 978	5 585	5 290	5 365	4 381
Kapitalavkastning, netto	5 560	12 044	392	5 552	5 434
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 941	-1 893	-1 833	-1 787	-1 738
Utbetald återbäring ¹⁾	-1 218	-1 084	-1 081	-966	-862
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	7 588	10 254	1 085	7 939	4 308
Årets resultat	7 509	10 187	999	7 899	4 245

¹⁾ Utbetalningar redovisas som en avdragspost under Eget kapital, Finansiell rapport.

Ekonomisk ställning, Mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Totala tillgångar ¹⁾	113 100	105 084	90 003	87 396	79 419
Placeringstillgångar ¹⁾	110 802	102 810	88 000	85 573	77 542
Försäkringstekniska avsättningar	61 549	59 605	54 188	51 480	50 343
Konsolideringskapital	51 088	44 797	35 694	35 776	28 843
Kapitalbas	51 081	44 790	35 683	35 766	28 831
Erforderlig solvensmarginal	2 462	2 384	2 168	2 059	2 014

¹⁾ Placeringstillgångar till verkligt värde och övriga tillgångar till bokfört värde.

Nyckeltal, procent	2020	2019	2018	2017	2016
Försäkringsadministrativa kostnader ¹⁾	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
Kapitalförvaltningskostnader ¹⁾	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05
Totalavkastning	5,3	13,4	0,6	7,1	7,6
Konsolideringsgrad	100	100	100	100	100
Solvensgrad	183	175	166	170	157

¹⁾ I förhållande till genomsnittliga tillgångar.

Totalavkastning per tillgångsslag ¹⁾

	Marknadsvärde 2020-12-31		Marknadsvärde 2019-12-31		Total- avkastning i procent ²⁾ 2020
	Mkr	%	Mkr	%	
Aktierelaterade	47 192	42	43 134	41	7,8
Ränterelaterade ³⁾	48 923	43	45 241	43	2,0
Fastighetsrelaterade	15 912	14	15 508	15	8,1
Övriga tillgångar	1 073	1	1 201	1	–
Summa tillgångar	113 100	100	105 084	100	5,3

¹⁾ Definieras i relation till vilket underliggande tillgångsslag som genererar avkastningen.

²⁾ Daglig tidsviktning av placeringarna i relation till värdeförändringar, ränteintäkter och utdelningar.

³⁾ Avkastningen på derivatinstrument som tecknats för att minska ränterisken i utestående försäkringsåtaganden är inkluderad i avkastningen för räntebärande placeringstillgångar.

Resultaträkning

Mkr	Not	2020	2019
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen			
Premieinkomst	3	5 978	5 585
Kapitalavkastning, intäkter	4	4 456	5 772
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	1 215	7 807
Utbetalda försäkringsersättningar	6	-1 941	-1 893
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar		-1 944	-5 418
Driftskostnader	7	-65	-64
Kapitalavkastning, kostnader	8	-111	-1 533
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9	0	-2
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		7 588	10 254
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		7 588	10 254
Avkastningsskatt	10	-79	-67
Årets resultat tillika totalresultat		7 509	10 187

Rapport över totalresultat

Mkr	2020	2019
Årets resultat	7 509	10 187
Övrigt totalresultat	0	0
Summa totalresultat	7 509	10 187

Balansräkning

Mkr	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Övriga immateriella tillgångar	11	7	7
Placeringstillgångar			
Placeringar i intresseföretag	12		
Aktier och andelar i intresseföretag		5 877	3 641
Räntebärande värdepapper, lån till intresseföretag		1 320	2 294
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	13	56 188	53 776
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14	46 568	42 490
Derivat	15	849	609
	16	110 802	102 810
Fordringar			
Övriga fordringar	17	100	91
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	18	1	1
Kassa och bank		1 913	1 935
		1 914	1 936
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteutgifter		274	237
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3	3
		277	240
Summa tillgångar		113 100	105 084
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget Kapital			
Andra fonder	19		
Övriga fonder		43 132	34 163
Evidt förlagslån		386	386
Premieregeringsfond		61	61
Årets resultat tillika totalresultat		7 509	10 187
		51 088	44 797
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	20, 21	61 549	59 601
Avsättning till oreglerade skador	22	0	4
		61 549	59 605
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Skatt		7	9
Skulder			
Derivat	15	14	34
Övriga skulder	23	440	638
		454	672
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2	1
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		113 100	105 084

Rapport över förändring av eget kapital

2020

Mkr	Övriga fonder	Evigt förlagslån	Premie- reglerings fond	Årets totalresultat	Eget kapital
Ingående eget kapital föregående räkenskapsår	34 163	386	61	10 187	44 797
Vinstdisposition 2019	10 187			-10 187	0
Under räkenskapsåret utbetald återbäring	-1 218				-1 218
Årets resultat tillika totalresultat 2020				7 509	7 509
Utgående eget kapital räkenskapsåret	43 132	386	61	7 509	51 088

2019

Mkr	Övriga fonder	Evigt förlagslån	Premie- reglerings fond	Årets totalresultat	Eget kapital
Ingående eget kapital föregående räkenskapsår	34 248	386	61	999	35 694
Vinstdisposition 2018	999			-999	0
Under räkenskapsåret utbetald återbäring	-1 084				-1 084
Årets resultat tillika totalresultat 2019				10 187	10 187
Utgående eget kapital räkenskapsåret	34 163	386	61	10 187	44 797

Kassaflödesanalys

Mkr	1 jan – 31 dec 2020	1 jan – 31 dec 2019
Den löpande verksamheten ¹⁾		
Resultat före skatt	7 588	10 254
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet ²⁾	732	-2 382
Betald avkastningsskatt	-79	-67
Utbetald återbäring ³⁾	-1 218	-1 084
Förändring av övriga rörelsefordringar	-47	-22
Förändring av övriga rörelseskulder	-219	560
Kassaflöde från den löpande verksamheten	6 757	7 259
Investeringsverksamheten		
Investering i anläggningstillgångar	-2	-1
Försäljning av finansiella placeringstillgångar	29 135	26 272
Köp av finansiella placeringstillgångar	-35 912	-33 277
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-6 779	-7 006
Finansieringsverksamheten		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	-22	253

Förändring av likvida medel

Mkr	2020	2019
Likvida medel vid årets början	1 935	1 682
Årets kassaflöde	-22	253
Likvida medel vid årets slut ⁴⁾	1 913	1 935

¹⁾ Varav	2020	2019
Ränteinbetalningar	908	881
Ränteutbetalningar	92	269
Erhållna utdelningar	1 010	2 015

²⁾ Varav	2020	2019
Avskrivningar	3	5
Orealiserade vinster	-1 215	-7 807
Orealiserade förluster	0	2
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	1 944	5 418

³⁾ Utbetald återbäring tas direkt från Övriga fonder.

⁴⁾ Likvida medel består av kassa och bankmedel.

Noter

Samtliga belopp i följande noter är angivna i miljontals kronor om inte annat anges.

NOT 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2020 och avser Kåpan tjänstepensionsförening (Kåpan Pensioner), tidigare Kåpan pensioner försäkringsförening, med säte i Stockholm. Föreningen ombildades per 1 januari 2021 från understödsförening till tjänstepensionsförening enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Adressen till huvudkontoret är Smålandsgatan 12, Stockholm och organisationsnummer är 816400-4114. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 23 mars 2021. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på fullmäktigemöte den 28 april 2021.

Årsredovisningen är för räkenskapsåret upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 med tillägg i FFFS 2009:12 samt Rådet för finansiell rapportering, rekommendation RFR 2.

Kåpan Pensioner tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lag på redovisningsområdet.

Från och med räkenskapsåret 2021 kommer Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2019:23 att ersätta FFFS 2008:26 samt 2009:12. Föreningen har analyserat vad dessa förändringar innebär. En preliminär bedömning är att det krävs en del förändringar i upplysningar och noter.

Förutsättningar vid upprättande av den finansiella rapporten

Kåpan Pensioners funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Finansiella tillgångar och skulder värderas till verkligt värde. Övriga tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

En källa för bedömningar och osäkerheter är värdet på de åtaganden som ligger i de försäkringskontrakt som föreningen har tecknat. En annan källa till bedömningar och osäkerhet är värderingen av finansiella tillgångar för vilka det inte finns något observerbart marknadspris. För dessa instrument används antingen objektiva externa värderingar eller ett värde baserat på en bedömning av förväntade framtida kassaflöden. Vid behov kompletteras dessa värderingar med ytterligare bedömningar beroende på osäkerheten i marknadssituationen.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor efter balansdagens valutakurs.

Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto inom raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Terminskontrakt i utländsk valuta används i huvudsak för att eliminera valutakursrisken i utländska aktier och andelar.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringskontrakt redovisas och värderas i resultat- och balansräkning i enlighet med sin ekonomiska innebörd. Samtliga kontrakt redovisas som försäkringsavtal. Klassificeringen baseras på att föreningen garanterar en viss ränta på inbetalade premier samt ett antal övriga åtaganden som innebär att föreningen tar på sig en betydande försäkringsrisk i relation till försäkringstagaren.

Premieinkomst

Premieinkomsten för året består av mottagna premier.

Premieinkomsterna avser under året inbetalda premier i enlighet med gällande pensionsavtal för statligt anställda.

Livförsäkringsavsättning

Samtliga livförsäkringsavsättningar avser tjänstepensioner och värderas enligt principerna i EU:s tjänstepensionsdirektiv. Det innebär att föreningens åtagande värderas enligt så kallade aktsamma antaganden. Avsättningen beräknas enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar (FFFS 2013:23). Det innebär att avsättningen marknadsvärderas med utgångspunkt i gällande likvida marknadsräntor för motsvarande löptider kompletterat med räntor konvergerande till en långsiktig terminränta angiven av Finansinspektionen (4,2 procent). Livförsäkringsavsättningen motsvarar beräknat kapitalvärde av föreningens åtaganden. Antaganden om framtida dödlighet, ränta, driftskostnad och skatt har beaktats. Samtliga dödlighetsantaganden som görs är könsberoende. Utbetalade pensioner beräknas dock utifrån könsneutrala antaganden. Antagandet om driftskostnader förväntas motsvara framtida faktiska kostnader för administrationen.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen har utgjorts av sjukräntor för anställda inom PA-91-avtalet som vid utgången av räkenskapsåret varit arbetsoförmögna minskat med eventuella slutbetalningspremier för de samma under räkenskapsåret. Föreningens aktuarie har beräknat avsättningen. Under 2019 har avsättningen slutbetalats. Förändring i oreglerade skador redovisas i not 22.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning, intäkter

Intäkter avser avkastning på placeringstillgångar i form av utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Kostnader för placeringstillgångar utgörs av kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

Samtliga placeringstillgångar värderas till verkligt värde. Skillnaden mellan värderingen och anskaffningsvärdet är en orealiserad vinst eller förlust som redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust.

Realiserad vinst eller förlust är skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter.

forts. Not 1

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt är inte en skatt på föreningens resultat, utan betalas av föreningen för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som skattekostnad.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar som förvärfvas av Kåpan Pensioner redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar (se nedan) och eventuella nedskrivningar. Immateriella tillgångar skrivs av på mellan tre till fem år från det datum då de är tillgängliga för användning. Det försäkringsadministrativa systemet skrivs av på tio år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång, skuld eller ett egetkapitalinstrument.

Placeringstillgångar

Placeringsstillgångar som redovisas i balansräkningen är aktier och andra eget kapitalinstrument, räntebärande värdepapper, förlagslån och olika former av derivat.

Förvärf och avyttring av finansiella instrument redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då föreningen förbinder sig att förvärva eller avyttra instrumentet.

Kåpan Pensioner har som princip att värdera samtliga placeringsstillgångar till verkligt värde via resultaträkningen (fair value option) dels därför att föreningen löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden, dels därför att när det gäller räntebärande tillgångar så reducerar detta en del av den redovisningsmässiga inkomsekvens och volatilitet som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en aktuell ränta.

Placeringar i intresseföretag

Som intresseföretag redovisas företag i vilka föreningen har en kapitalandel 20-50%. Placeringarna redovisas till verkligt värde.

Följande punkter sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten i redovisningen.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommandemarknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Den största delen av föreningens finansiella instrument har ett verkligt värde baserat på priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv så måste en uppskattning av det verkliga värdet göras genom tillämpning av en modellbaserad värderingsteknik som uppskattar investeringens värde vid bokslutstillfället.

För onoterade finansiella instrument bygger värderingen på att en extern part eller respektive extern förvaltare gör en värdering baserat på bästa möjliga uppskattning av värdet med utgångspunkt i tillgänglig prisinformation på motsvarande tillgångar eller förväntat framtida kassaflöde. Normalt sett föreligger en tidsmässig förskjutning i denna värdering med 1 – 3 månader. Detta innebär att värderingarna per 2020-12-31 typiskt sett baseras på värdebesked under perioden 2020-09-30 – 2020-11-30.

Föreningen utvärderar de gjorda värderingarna med regelbundna intervaller och prövar dess giltighet genom att bedöma dess rimlighet. Föreningen har dock normalt inte full tillgång till använda parametrar och prognoser som ligger till grund för den externa värderingen. Föreningen bedömer därför i regel enbart värderingens metodologi och sannolikheten för att den på bästa sätt reflekterar värdet vid en icke framtvingad försäljning. I de fall föreningens bedömning av värdet avviker från den externa bedömningen upprättas en särskild intern värderingspromemoria som läggs till grund för redovisningen av investeringens bedömda verkliga värde.

Derivatinstrument

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde utifrån det värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om.

Viktiga bedömningar samt källor till osäkerhet

Som framgår av ovanstående avsnitt, Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad, baseras värderingen till verkligt värde på värderingsmodeller. En sådan värdering grundas till del på observerbara marknadsdata och till del, i avsaknad av sådana, på antaganden om framtida förhållanden. Värderingar som inte baseras på publicerade prisnoteringar innebär osäkerhet.

Graden av osäkerhet varierar och är störst när framtidsantaganden måste göras som inte grundas på observerbara marknadsförhållanden. För vissa av antagandena kan mindre justeringar ge betydande effekt på det uppskattade värdet. När placeringarna blir aktuella att realisera i framtiden kan det verkliga uppnådda försäljningspriset komma att avvika från tidigare uppskattningar, vilket kan ge en betydande positiv eller negativ resultat effekt.

Som också framgår av avsnittet föreligger beträffande onoterade aktier en tidsfördröjning beträffande värderingstidpunkten. I en marknad med sjunkande marknadspriser innebär detta att de uppskattade verkliga värdena överskattas och vice versa.

Finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma föreningen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg i resultaträkningen. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Persondatorutrustning kostnadsförs vid anskaffningstidpunkten. Konst för utsmykningsändamål värderas till anskaffningsvärde.

Pensioner

Föreningen är medlem i Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation FAO och tillämpar försäkringsbranschens tjänstepensionsplan, FTP, eller har individuellt baserade pensionsplaner med utgångspunkt i detta pensionsavtal. Pensionskostnader redovisas som en driftskostnad i resultaträkningen. Individuella avtal om lönevaxling finns, den anställda avstår då en del av sin bruttolön mot en pensionsinsättning. Förfarandet är kostnadsneutralt för föreningen.

Premieregleringsfond

Enligt pensionsavtal som gällde fram till 2015-12-31 inbetalade arbetsgivaren för varje anställd premie till föreningen för tjänstepensionsförsäkring. Dock innebar avtalet att personer under 23 år ej tillgodosåknades premier för den kompletterande ålderspensionen (Kåpan Tjänste). I enlighet med föreningens stadgar tillfördes dessa icke allokerade avgifter föreningen som tillskott till premieregleringsfond. Inga premier har tillförts efter 2015-12-31.

NOT 2 Upplysningar om väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Föreningens redovisade resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten. Nedanstående not omfattar en beskrivning av riskhanteringsorganisationen samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Syftet med föreningens riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra de väsentliga riskerna. Ett viktigt syfte är även att bedöma om den sammantagna risknivån är godtagbar i förhållande till den solvens som föreningen har vid var tidpunkt.

Finansiella risker, där främst marknads-, kredit- och likviditetsrisker ingår, kan hanteras på två principiella sätt. Dels kan åtgärder vidtas som reducerar effekten av finansiella risker, detta sker inom ramen för riskhanteringsprocessen. Dels kan kapital allokteras till en buffert för att täcka förluster som de finansiella riskerna kan komma att generera.

Föreningens riskhanteringsorganisation bygger på att huvudansvaret för de risker som föreningen är utsatt för ligger på styrelsen. Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för riskhantering, riskrapportering, intern kontroll och uppföljning samt att det finns en samlad funktion i företaget för riskkontroll och att det finns en funktion för regelefterlevnad (compliance). Styrelsen har i särskilda policies och instruktioner inom vissa ramar delegerat ansvaret för riskhantering till VD, complianceansvarig, och riskmanager. Instruktionerna revideras regelbundet av styrelsen för att säkerställa att de korrekt återspeglar verksamheten. Försäkringsrisker analyseras fortlöpande av föreningens aktuarie. Konsulter anlitas vid behov.

Implementering och uppföljning av styrdokument och rutiner i organisationen är ett kontinuerligt arbete, där styrdokument och rutiner kontrolleras och revideras regelbundet för att säkerställa att de korrekt återspeglar gällande marknadsvillkor samt aktuella villkor i föreningens försäkringsprodukter.

Genom löpande utbildningsaktiviteter samt tydliga processer säkerställs att riskkontrollen fungerar i hela organisationen och att varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar. Att detta är uppfyllt kontrolleras av styrelsen genom sina beslut om årligen återkommande oberoende granskningar som genomförs av internrevisionen.

Risker i försäkringsverksamheten

Föreningens åtaganden består av premiebestämd pensionsförsäkring med garanterad avkastning. Den risk som föreligger beträffande dessa försäkringar är att föreningen inte kan infria sina förpliktelser. För att begränsa risken för att detta ska inträffa görs de åtaganden som ligger till grund för beräkning av garanterade pensionsbelopp med säkerhetsmarginaler.

Försäkringsrisken består av flera olika delar där nivån på medlemmarnas garanterade avkastning är den största. En risk är livsfallsrisken, som påverkas av åtagandens kring livslängd, och som avser att den faktiska livslängden blir längre än den antagna dvs. medlemmarna blir äldre än vad som är antaget, vilket leder till att utbetalningar av ålderspensioner görs under en längre tid. En högre livsfallsrisk innebär att de försäkringstekniska avsättningar som föreningen gjort för att täcka kommande pensionsutbetalningar inte fullt ut täcks av gjorda avsättningar.

Föreningen åtaganden har under året fått en högre livsfallsrisk med anledning av att samtliga föreningen försäkringar sedan den 1 oktober 2020 har livslång utbetalning som förvalt alternativ. Övergången till livslång utbetalning som förvalt alternativ för samtliga försäkringar förlänger durationen på utestående åtaganden och innebär ett lägre nuvärde på utestående åtaganden men ger en högre livsfallsrisk. Inom ramen för varje försäkring och villkoren i för försäkringen gällande pensionsavtal kan medlemmarna även fortsättningsvis välja en temporär utbetalning. Reserveringar har gjorts för den ökade optionalitet i försäkringsvillkoren både gällande förväntade ändringar i utbetalningstid och för de försäkringar som har flytträtt.

Dödsfallsrisk, sjukfallsrisk och annullationsrisk är tre andra typer av risker, som inom föreningens verksamhet bedöms vara marginella. Begreppet dödsfallsrisk avser dödsfallsersättningar, dvs. ersättningar som betalas ut i samband med dödsfall. Sjukfallsrisk innebär att sjukligheten hos de försäkrade blir högre än man räknat med i de gjorda antagandena, eller att avveckling av pågående sjukfall tar längre tid än man antagit.

Annullationsrisk avser att försäkringstagaren gör uppehåll i premiebetalingarna, eller återköper eller för över sin försäkring till någon annan. Avsättningarna i föreningen görs enligt det regelverk som syftar till att åtagandena alltid ska kunna infrias. Försäkringsrisk omfattar både risken att försäkringsutfallet under det kommande året blir ovanligt ogynnsamt (slumprisk, avsättning för ej intjänad premie, och kvardröjande risker) och att avvecklingen av oreglerade skador blir dyrare än beräknat (parameterfel). Beräkningarna av bästa skattning, slumprisk och annullationsrisk baseras på faktiska bestånd på balansdagen. Merparten av dessa risker ligger utanför ramen för föreningens nuvarande verksamhet och föreningen har under året slutbetalt återstående premier till pension vid sjukdom.

2020

Antagande	Förändring i antagande	Förändring i avsättning, Mkr
Livslängdsökning	20 %	2 269
Kostnadsinflation	20 %	758
Diskonteringsränta	-1%-enhet	-5 058

2019

Antagande	Förändring i antagande	Förändring i avsättning, Mkr
Livslängdsökning	20 %	847
Kostnadsinflation	20 %	629
Diskonteringsränta	-1%-enhet	-4 725

Hantering av ränterisker i utestående försäkringsåtaganden

De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i den försäkringstekniska avsättningen värderats, i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, med utgångspunkt i aktuella marknadsräntor för motsvarande löptider.

För året förelåg inga effekter av ändrade föreskrifter och förordningar för diskonteringsränta. Föreningen använder, genom beviljad dispens från Finansinspektionen, de regler som anges i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2013:23 om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar till och med utgången av året 2020. Föreskrifterna FFFS 2013:23 innebär att föreningen vid beräkning av diskonteringsräntekurva ska utgå från marknadsnoteringar för de ränteswappar som handlas på aktiva marknader när föreningen tar fram den diskonteringsräntekurva som används för beräkning av de försäkringstekniska avsättningarnas värde, samt tillämpa den i föreskrifterna beskrivna beräkningsmetoden som även innebär att den långsiktiga terminsräntan anses konvergera mot ett av Finansinspektionen angivet värde. Denna långsiktiga terminsränta var vid årets utgång 4,2 (4,2) procent. Sammantaget innebär förändringarna i marknadsräntor att åtagandena har ökat i värde med 2 747 (3 604) miljoner kronor. För att minska den utestående ränterisken i gjorda åtaganden tecknas avtal om olika former av räntesäkringar. Avtalen innebär att den fasta räntan i åtagandena byts mot en rörlig ränta med en mindre risk för värdeförändring. Utestående avtal om räntesäkring omfattade vid årets slut totalt 500 (1 000) miljoner kronor.

forts. Not 2

Mål, principer och metoder för hantering av finansiella risker

I föreningens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som exempelvis marknadsrisk, kreditrisk, kreditspreadrisk och likviditetsrisk. Utöver dessa förekommer även operativa risker, legala risker och strategiska risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har föreningens styrelse fastställt en placeringspolicy med riktlinjer och instruktioner för finansverksamheten och för funktionen för riskkontroll.

Allmänna mål för riskhantering

Föreningens tillgångar ska placeras på det sätt som bäst gagnar medlemmarnas intressen, och överdriven riskkoncentration ska undvikas genom tillbörlig diversifiering mellan och inom olika tillgångsslag. Tillgångarna ska, med beaktande av föreningens försäkringsåtaganden och förändringar i framtida värde och avkastning, placeras så att föreningens betalningsberedskap är tillfredsställande, och att en tillräcklig förväntad avkastning uppnås inom ramen för en aktsam förvaltning. I verksamhet som rör tjänstepensionsförsäkring ska tillgångarna förvaltas på ett aktsamt sätt. Bestämmelserna om aktsamhet har sin grund i tjänstepensionsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut). Aktsamhetsprincipen ("the prudent person rule") innebär att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som den enskilde förmånstagaren själv skulle göra om han eller hon hade den kompetens och kunskap som behövs.

Allmänna principer för riskhantering

Risktagandet i föreningen ska vara rimligt i förhållande till gjorda åtaganden. Detta efterlevs genom ett begränsat risktagande inom ramen för de krav som ställs på matchning, diversifiering och risktagande. Risktagandet ska också, vid varje tidpunkt, stå i rimlig proportion till föreningens riskkapital, långsiktiga mål för avkastningen vilket uttrycks som nivån på de garanterade åtagandena, och förväntad återbäringsränta.

Metoder för riskhantering

Värdefall på tillgångssidan kan begränsas med i princip tre olika metoder. Den första metoden är att sprida riskerna på olika tillgångsslag genom att bygga upp en diversifierad investeringsportfölj, exempelvis aktier, räntebärande placeringar, fastigheter. Att sprida riskerna med diversifiering är en grundläggande regel inom kapitalförvaltning. Den andra metoden innebär att sälja riskfyllda tillgångar när portföljen minskar i värde för att på så vis skydda kapitalet, men metoden innebär samtidigt att sälja när priset är lågt och det är inte en bra förvaltningsstrategi. Den tredje metoden är att använda s.k. kapitalskyddade placeringar, som exempelvis obligationer, där utgivaren åtagit sig att återbetala minst det nominella beloppet på förfallodagen oavsett hur marknaden har utvecklats. Ytterligare en metod att begränsa risken för förluster är att inte investera alltför mycket i ett och samma bolag (eller koncern), även detta är en form av diversifiering. Operativa risker, däremot, begränsas genom regelbunden översyn av rutiner och arbetsätt och genom att styrelsen regelbundet låter utföra en oberoende granskning av verksamheten och av såväl tillgångsförvaltningen som hanteringen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Hantering av ränterisk

Ränterisken uttrycker den förändring av marknadsvärdena på ränterelaterade instrument som uppstår vid rörelser i det allmänna ränteläget. Värdeförändringen, och därmed risken, är kopplad till vilken räntebindningstid (duration) respektive instrument och hela investeringsportföljen har vid varje tidpunkt. Ränterisken i placeringar i ränterelaterade instrument mäts med utgångspunkten att varje dags räntebindning ökar ränterisken och ökar med åtagandenas löptid. Genomsnittlig räntebindningstid är ett elasticitetsmått avseende ränterisk som anger effekten när samtliga marknadsräntor förändras lika mycket (parallellskifte). Räntebindningstiden för ett givet instrument beräknas genom att väga tiden till varje framtida kassaflöde, detta kallas även för instrumentets duration.

Tillgångarna ökar med 1 134 (1 263) miljoner kronor vid en sänkning av räntan på -1 procent. Skulden ökar med 5 058 (4 304) miljoner kronor. Den sammanlagda utestående ränterisken vid en förändring av diskonteringsräntan med -1 procentenhet uppgår till 621 (855) miljoner kronor i form av en negativ påverkan på solvensen.

Hantering av aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker på grund av förändringar i dess kurs på aktiemarknaden. För att minska aktierisken i aktieportföljen bör en, i förhållande till portföljens storlek, god diversifiering av innehaven eftersträvas.

För aktierelaterade instrument mäts risken genom att analysera hur mycket marknadsvärdet påverkas av fallande eller stigande aktiekurser. I avsnittet känslighetsanalys, nedan, redogörs för den utestående aktiekursrisken. Den sammanlagda utestående aktierisken vid en kursförändring om 10 procentenheter uppgår till 4 635 (4 258) miljoner kronor.

Hantering av fastighetsprisrisk

Fastighetsprisrisk är risken för att marknadsvärdet på en fastighetsplacering sjunker i värde. Fastighetsprisrisk mäts som en minskning av fastighetsplaceringarnas marknadsvärde. Den sammanlagda utestående fastighetsprisrisken vid en värdeförändring om 10 procentenheter uppgår till 1 548 (1 496) miljoner kronor.

Hantering av valutarisk

Valutarisk uppstår till följd av värdeförändringar i tillgångar och skulder som följd av förändringar i valutakurserna. Valutarisken mäts som en procentuell andel av de utländska tillgångar som ej är valutasäkrade. För föreningen är samtliga åtaganden på skuldsidan i svenska kronor.

Därmed är samtliga tillgångar, som är i utländsk valuta och ej valutasäkrade, behäftade med valutarisk. Exponering för utestående valutarisk ska, enligt styrelsens beslut, ej överstiga 20 procent av de totala tillgångarnas värde.

Valutaexponeringen uppgår efter valutasäkring till 15,3 (13,4) procent av placeringstillgångarnas värde. Bruttoexponeringen, valutaexponering utan valutaterminer, uppgår till 37 502 (36 848) miljoner kronor. Den sammanlagda utestående valutarisken beräknas vid en förändring av valutakurserna på 10 procentenheter och uppgår till 1 737 (1 403) miljoner kronor.

Utestående valutariskens fördelning i olika valutor (miljoner kronor) mäts som ett stressat scenario om en 10 procents förstärkning av SEK mot utländsk valuta:

	2020	2019
USD	874	555
EUR	40	-2
GBP	0	12
AUD	44	46
JPY	17	2
CHF	12	0
CAD	50	56
NOK	49	60
NZD	26	28
DKK	88	-
Övriga	536	646 ^{*)}
	1 736	1 403

^{*)} Emerging marketsvalutor redovisas under posten Övriga valutor.

Hantering av kreditrisk

Med kreditrisk avses att en emittent eller motpart kommer att ställa in betalningarna. Kreditrisk inkluderar motpartsrisk, koncentrationsrisk och avvecklingsrisk.

Motpartsrisk är ett mått på sannolikheten att en motpart inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Risken hanteras genom att värdet av en enskild placering begränsas enligt styrelsens beslut om hur placeringar får göras. Begränsningarna omfattar hela grupper eller koncerner och samtliga värdepapperstyper. Med en grupp avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet ur risksynpunkt därför att någon av dem har, direkt eller indirekt, ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen, eller att de utan att stå i sådant förhållande har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan råka i betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

forts. nästa sida

forts. Not 2

Koncentrationsrisk utgörs bland annat av stora exponeringar eller koncentration till specifika motparter, sektorer eller branscher.

Fem största exponeringarna, fastighetsbolag			Fem största exponeringarna ej kreditinstitut		
	2020-12-31	2019-12-31		2020-12-31	2019-12-31
1.	4,46%	4,60%	1.	2,38%	2,46%
2.	2,20%	2,27%	2.	2,20%	2,19%
3.	1,80%	1,86%	3.	1,76%	2,05%
4.	1,52%	1,57%	4.	1,48%	1,42%
5.	1,32%	1,37%	5.	1,45%	1,29%
Kvot ^{*)}	11,30%	11,67%	Kvot ^{*)}	9,27%	9,41%

Fem största exponeringarna, kreditinstitut			Fem största exponeringarna säkerställda obl.		
	2020-12-31	2019-12-31		2020-12-31	2019-12-31
1.	10,90%	10,28%	1.	7,34%	8,67%
2.	9,44%	9,81%	2.	6,87%	7,84%
3.	8,83%	8,32%	3.	6,86%	7,32%
4.	7,35%	8,29%	4.	6,57%	7,29%
5.	2,66%	2,33%	5.	1,31%	1,60%
Kvot ^{*)}	39,18%	39,03%	Kvot ^{*)}	28,95%	32,72%

Samtliga procentsatser uttryckta som andel av nuvärdet av FTA på balansdagen.

^{*)} Koncentrationskvoten beräknas enligt $CR_m = \sum_{i=1}^m S_i$ där summan beräknas över de 5 största innehaven ($m = 5$).

Hantering av kreditspreadrisk

Kreditspreadrisk kan, med vissa antaganden, ses som skillnaden i värdering av ett värdepapper med kreditrisk och värderingen av en riskfri obligation med likartade villkor och samma duration. Skillnaden (räntedifferensen) kallas för kreditspread, och definieras som skillnaden i ränta mellan en riskfri obligation utgiven av staten, och vad en utgivare som kan gå i konkurs (exempelvis ett företag) får betala.

Kreditspreadrisken mäts genom en beräkning av hur marknadsvärdet på tillgångar med kreditrisk förändras, om skillnaden mellan den riskfria räntan och räntan på tillgångar med kreditrisk förändras med ett visst antal procent. Den sammanlagda utestående kreditrisken beräknad med ett antagande om en fördubbling av noterad kreditspread uppgår till 791 (1 140) miljoner.

Översiktlig redogörelse för gällande begränsningar och utestående risker

Gällande begränsningar i placeringspolicy för placering med utgångspunkt i bedömd kreditvärdighet i form av rating. De begränsningar som tilläts på totalnivå per ratingkategori ändrades under året.

2020				
Kreditvärdighet	Max av totala tillgångar	Maximalt /motpart	Av totala tillgångar	Största motparts-exponering
Mycket hög	50%	5,0% ¹⁾	18,0%	4,0%
Hög	25%	2,5% ²⁾	1,5%	0,5%
Medel	20%	1,0%	6,3%	0,6%
Låg	15%	0,5%	12,2%	0,4% ³⁾

2019				
Kreditvärdighet	Max av totala tillgångar	Maximalt /motpart	Av totala tillgångar	Största motparts-exponering
Mycket hög	50%	5,0% ¹⁾	22,4%	5,0%
Hög	25%	2,5% ²⁾	1,0%	0,5%
Medel	12,50%	1,0%	6,5%	0,9%
Låg	12,50%	0,5%	11,0%	0,4% ³⁾

¹⁾ Svenska bostadsinstitut, säkerställda obligationer, max 10 %.

²⁾ Bolag helägt av svenska staten (exempelvis Vasakronan) max 5 %.

³⁾ Exklusive av styrelsen beslutade undantag, om sådana finns.

För obligationer och andra skuldförbindelser utfärdade eller garanterade av svenska staten är begränsningen satt till 65 (65) procent. En anpassning har dock skett (under föregående år) av den totala limiten för ränterelaterade tillgångar på övergripande strategisk nivå, där limiten för den övergripande strategiska inriktningen för placeringar i ränterelaterade tillgångar nu som högst kan vara 70 procent. Denna anpassning på totalnivå har ägt rum bland annat som ett led i införandet av en modell med fyra återbäringsgrupper utifrån den försäkrades födelseår, med olika placeringsinriktning beroende på återbäringsgrupp, och i vilka den totalt tillåtna ränterisken varierar från som lägst 35 procent för de yngsta generationerna, till som högst 65 procent för de äldsta generationerna.

Hantering av kassaflödesrisk

Föreningen hanterar kassaflödesrisken genom att, vid varje tidpunkt, säkerställa att de lätt omsättningsbara tillgångarna täcker pensionsutbetalningarna för minst tre år framåt i tiden. Föreningen har ett betydligt större inflöde av premier än utflöde av pensionsbetalningar, vilket gör att kassaflödesrisken är begränsad. Kassaflödesrisken uttrycks genom måttet kassaflödessäkring, och mäts som kvoten mellan nuvärdet av kommande 1 års pensionsutbetalningar dividerat med marknadsvärdet av räntebärande papper med rating AAA, och uttrycks i procent. För 2020 uppgår kvoten till 1 102 (1 004) procent. Det framräknade måttet ska inte understiga 300 procent.

Hantering av transaktionsrisk (settlementrisk)

Transaktionsrisk innebär risk för att en förmedlande part inte kan fullgöra sitt åtagande i samband med en transaktion av ett finansiellt instrument, och därmed orsaka någon av parterna en förlust. Risken hanteras genom att handel med värdepapper endast får ske med värdepappersbolag godkända av den svenska tillsynsmyndigheten, eller av motsvarande utländsk myndighet, då det gäller utländska värdepappersbolag. Vid handel med värdepapper, som inte är föremål för clearing, genom svensk tillsynsmyndighet eller av motsvarande utländsk myndighet godkänt clearinghus, får dock endast motpart utgöras av värdepappersbolag som ingår i en bankkoncern med mycket hög kortfristig kreditvärdighet. Föreningens värdepapper ska förvaras i depå hos värdepappersinstitut godkända av den svenska tillsynsmyndigheten eller motsvarande utländsk myndighet då det gäller utländskt värdepappersinstitut.

Bedömning av nivå på de samlade riskerna i verksamheten

Med marknadsrisk avses förändringen i värdet av en finansiell tillgång när priset som bestämmer tillgångens värde förändras. Det finns tre typer av marknadsrisk: valutarisk, ränterisk och andra prISRISKE. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna av ränterisker, valutarisker och aktiekursrisker (prisrisk). Känsligheten för prisförändringar är olika för olika tillgångsslag. Aktier är generellt sett mer känsliga för prisförändringar än ränteplaceringar.

Då det gäller aktier är det framför allt kursrisken som beaktas. Då det gäller utländska placeringar tillkommer även valutarisk. Styrelsen har fastställt en placeringspolicy som bland annat begränsar aktiekursrisken. Aktieportföljen ska vara väl diversifierad så att förlusten i enskilda placeringar inte utgör alltför stor risk för förvaltningsresultatet som helhet. Riskspridningen ska dessutom ske genom placeringar i olika branscher och på olika marknader.

forts. nästa sida

forts. Not 2

Känslighetsanalys

2020	Påverkan på placerings- tillgångar	Påverkan på livförsäkrings- avsättning	Påverkan på eget kapital
Riskvariabel			
Värdenedgång på aktier, 10%	-4 635	–	-4 635
Värdenedgång, fastighetsrelaterat, 10%	-1 548	–	-1 548
Fördubblad kreditspread	-791	–	-791
Valutakursfall, 10%	-1 737	–	-1 737
Räntenedgång, 1%	1 134	-513	-621

2019	Påverkan på placerings- tillgångar	Påverkan på livförsäkrings- avsättning	Påverkan på eget kapital
Riskvariabel			
Värdenedgång på aktier, 10%	-4 258	–	-4 258
Värdenedgång, fastighetsrelaterat, 10%	-1 496	–	-1 496
Fördubblad kreditspread	-1 140	0	-1 140
Valutakursfall, 10%	-1 403	–	-1 403
Räntenedgång, 1%	1 263	-2 118	-855

Vid beräkning av effekten på livförsäkringsavsättningen ovan har hänsyn tagits till skatt och kostnader. Känslighetsanalysen bygger på förutsättningen att föreningens tillgångar värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Hantering av operativ risk

Med operativ risk avses risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Hit räknas även legal risk. Detta innebär att fel eller brister i administrativa rutiner kan leda till oväntade ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, interna eller externa, ingår bland de operativa riskerna. De operativa riskerna motverkas genom den interna kontrollen av verksamheten. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process och omfattar bland annat krav på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner samt klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för föreningens medarbetare. Upprätthållandet av en god intern kontroll förutsätter även IT-system med inbyggda avstämningar och kontroller, behörighetssystem till lokaler och utrustning, liksom interna informations- och rapporteringssystem för att bland annat tillgodose styrelsens och ledningens krav på information om exempelvis riskexponering och aktuell information om föreningens tillgångar och skulder. Andra hjälpmedel är exempelvis processbaserad

riskanalys med riskindikatorer och analyser av incident- och förlustdata. Informationssäkerhet är ett annat hjälpmedel för att upprätthålla en god intern kontroll, liksom kontinuitetsplanering och olika former av reservlösningar för el, telefoni, och liknande. Rent allmänt gäller att den största andelen av händelser hänförliga till operativa risker, oavsett deras allvarlighetsgrad, handlar om handhavandefel vid manuella moment i processer såsom tillämpning av prissättningsmodeller, nyckelpersonsberoende eller avvikelser från interna instruktioner, fel i data, förändrade förutsättningar kring de antaganden modellerna bygger på, eller andra typer av fel som alla har det gemensamt att de kombinerar data med användandet av modeller. Användandet av prissättningsmodeller, och i vilken grad dessa modeller är tillförlitliga, är ett område som fått större uppmärksamhet på senare år. Operativa risker är i första hand en processfråga – god internkontroll, kompetent personal och god kvalitet i de interna processerna och systemlösningarna utgör de viktigaste faktorerna i hanteringen av operativa risker.

Övergripande riktlinjer avseende operativa risker har fastställts av styrelsen och erhåller genom verkställande direktören månatligen (eller vid behov oftare) återsrapporter avseende operativa risker. Genom att endast 20 (16) årsanställda svarar för föreningens ledning och kapitalförvaltning så har styrelsen, i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och god sed, beslutat att anlita externa internrevisorer bland annat för att utföra den oberoende granskningen av föreningens verksamhet. Det är alltid styrelsen som är internrevisionens uppdragsgivare, detta eftersom det är ledningens interna styrning och kontroll som ska granskas. Styrelsen beslutar årligen om en internrevisionsplan för det innevarande året.

Föreningen har tecknat avtal med Statens tjänstepensionsverk (SPV) om att administrera försäkringsverksamheten. Avtalet utgör ett uppdragsavtal (outsourcing) vilket avser ett avtal i någon form där föreningen och en utomstående uppdragstagare kommer överens om att uppdragstagaren utför processer, tjänster eller annan verksamhet som föreningen annars själv skulle ha utfört. Uppdragsavtal ingår tillsammans med bland annat internkontroll och riskhantering i föreningens företagsstyrningssystem. Föreningens interna revision har inom ramen för styrelsens uppdrag även ansvaret för att utvärdera de tjänster som köps in från SPV.

Föreningen har förstärkt den egna försäkringsadministrationen bland annat för att reducera den operativa risken och anpassa verksamheten till det nya regelverket genom att bygga upp en egen förvaltnings- och beställarorganisation med kontor i Sundsvall med start den 1 januari 2020. Föreningen har under året följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och möjliggjort för personalen att arbeta hemifrån i stor utsträckning. Verksamheten har fungerat väl även under dessa särskilda förutsättningar men den operativa risken ligger på en högre nivå med längre kontaktvägar och risk för brister i kommunikationen.

Utestående löptider på räntebärande tillgångar och skulder

2020	högst 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	+10 år	utan ränta	nominellt	marknadsvärde
Tillgångar								
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	856	12 340	28 902	4 608	0	0	46 706	47 888
Räntederivat, positiva	6	17	11	60	0	0	94	94
Skulder								
Livförsäkringsteknisk avsättning	-1 927	-3 565	-3 017	-7 051	-74 446	0	-90 006	-61 549
Räntederivat, negativa	0	-7	-7	0	0	0	-14	-14
Kumulativ exponering	-1 065	8 785	25 889	-2 383	-74 446	0	-43 220	-13 581
2019	högst 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	+10 år	utan ränta	nominellt	marknadsvärde
Tillgångar								
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 841	7 809	30 870	6 061	498	0	47 079	44 784
Räntederivat, positiva				43	55		98	98
Skulder								
Livförsäkringsteknisk avsättning	-1 930	-4 271	-4 876	-12 492	-54 646	-4	-78 219	-59 605
Räntederivat, negativa	-8	-22					-30	-30
Kumulativ exponering	-97	3 516	25 994	-6 388	-54 093	-4	-31 072	-14 753

NOT 3 Premieinkomster

	2020	2019
Premieinkomster Kåpan Tjänste	2 550	2 415
Premieinkomster Kåpan Extra	695	668
Premieinkomster Kåpan Valbar	2 398	2 242
Premieinkomster Kåpan Flex	335	260
	5 978	5 585

All premieinkomst avser avtal tecknade i Sverige. Samtliga avtal är återbäringsberättigade liksom att Kåpan-försäkringarna är kollektivt avtalade individuella försäkringar.

NOT 4 Kapitalavkastning, intäkter

	2020	2019
Aktieutdelningar	1 010	2 015
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive bankbehållning och motsvarande	413	684
Derivat	0	17
Valutakursvinster, netto	0	25
Realisationsvinster, netto		
Aktier	1 251	2 723
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	256	308
Derivat	1 526	0
	4 456	5 772

Allt resultat är hänförligt till finansiella tillgångar med värdeförändringar över resultaträkningen.

NOT 5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	2020	2019
Aktier och andelar	546	7 536
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	411	0
Derivat	258	271
	1 215	7 807

NOT 6 Försäkringsersättningar

	2020	2019
Pensionsutbetalningar Kåpan Tjänste	-1 261	-1 255
Pensionsutbetalningar Kåpan Extra	-280	-266
Pensionsutbetalningar Kåpan Plus	-118	-127
Pensionsutbetalningar Kåpan Valbar	-282	-245
Pensionsutbetalningar Kåpan Flex	0	0
	-1 941 ¹⁾	-1 893

¹⁾ Därutöver har 1 218 (1 084) Mkr utbetalats som utgjorde återbärning utöver den garanterade räntan.

NOT 7 Driftskostnader

	2020	2019
Administrationskostnader	-109	-109
Återförda kostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	44	45
	-65	-64
Samtliga driftskostnader per kostnadsslag		
Personalkostnader	-43	-36
Lokalkostnader	-3	-2
Avskrivningar	-2	-5
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-17	-21
	-65	-64
Arvode till revisorer ^{*)}		
KPMG		
Revisionsuppsdrag	-1	-1
PWC		
Övriga tjänster	-1	0
	-2	-1

^{*)} Ingår i andra verksamhetsrelaterade kostnader.

Medelantal anställda

	Kvinnor	Män	Totalt
Medelantal anställda	9 (6)	11 (10)	20 (16)

Löner och ersättningar (tkr)	2020	2019
Fullmäktige	191	179
Styrelse och verkställande direktör	3 939	3 458
Övriga anställda	19 984	15 834
varav rörlig ersättning	1 523	909
Pensions- och andra sociala avgifter	17 646	14 630
varav pensionskostnader	7 975	6 740
därav VD:s pensionskostnader	1 150	1 354

forts. Not 7

Till styrelsen har utbetalats arvode (kr)**Ordinarie ledamöter**

Gunnar Holmgren ordf from 190827	136 000	(85 432)
Martin Holmgren, tom 200428	16 750	(38 451)
Dan Sjöblom, from 200429	47 333	(0)
Anna Falck	71 000	(63 000)
Lars Fresker, vice ordförande	102 000	(98 000)
Lena Emanuelsson, tom 200513	27 667	(63 000)
Anna Steen, from 200602	32 417	(0)
Helen Thornberg	71 000	(63 000)

Rörlig ersättning

Styrelsen har beslutat om en ersättningspolicy. Enligt policyn utgår inte rörlig ersättning till ledande befattningshavare vilka är verkställande direktör, vice verkställande direktör, kapitalförvaltningschef, legal/compliance och risk manager.

Övriga anställda kan enligt policyn erhålla en rörlig ersättning maximerad till två månadslöner baserat på en treårig utvärderingsperiod. Ersättning utgår som kontant lön efter beslut av verkställande direktören som redovisar sitt beslut i efterhand till styrelsen.

Ersättningspolicyen finns i sin helhet publicerad på föreningens webbplats.

Övriga ersättningar

Inga rörliga prestationsbaserade ersättningar utgår till styrelsen. Styrelsen har inga pensionsförmåner eller särskilda avgångsvederlag. Arvodet till styrelsen beslutas av fullmäktige på förslag från verkställande direktören.

Till verkställande direktören har som kontant lön utbetalats 3 185 487kr (2 761 873). Verkställande direktörens anställningsavtal med 60 år som pensionsålder upphörde att gälla 2019-06-18.

From 2019-06-19 trädde nytt anställningsavtal med verkställande direktören ikraft och ovanstående pensionsförmån är därmed slutreglerad.

Personliga suppleanter

Petra Pfeiff, tom 200428	8 250	(41 000)
Erland Ekheden, from 200429	28 667	(0)
Anita Johansson	43 000	(10 628)
Roger Vilhelmsson	41 000	(39 000)
Eva Fagerberg	43 000	(33 000)
Mikael Andersson	43 000	(39 000)
Fredrik Bäckström	43 000	(39 000)

Det nya anställningsavtalet innebär att en premiebestämd pensionsförmån utgår med 30% av årsinkomsten. Avtalet gäller med 12 månaders ömsesidig uppsägningstid och anger inte någon åldersbestämd pensionsavgång. Vid uppsägning från föreningens sida gäller att avräkning av utbetald ersättning skall ske om ersättning från annan anställning erhålls.

Verkställande direktören har i avtalet förmån av fri bil.

Lön och övriga ersättningar till verkställande direktören bereds av styrelsens ersättningsutskott. Ersättningsutskottet utgörs av Gunnar Holmgren, ordförande, Lars Fresker och Helen Thornberg. Styrelsen beslutar om lön och ersättning till VD. Styrelsen har godkänt att VD innehar externa styrelseuppdrag samt att VD äger ett fåmansbolag. VD disponerar arvoden från uppdragen. VD får inte åta sig uppdrag som ligger utanför anställningen i föreningen utan styrelsens godkännande.

Lön och ersättningar till övriga anställda beslutas av verkställande direktören.

Företagets pensionsplaner för tjänstepensioner är tryggade genom FTP-planen eller individuella försäkringsavtal.

NOT 8 Kapitalavkastning, kostnader

	2020	2019
Driftskostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	-44	-45
Övriga kapitalförvaltningskostnader	-47	-6
Räntekostnader	-2	-4
Valutakursförluster, netto	-18	0
Realisationsförluster, netto		
Derivat	0	-1 478
	-111	-1 533

Kostnaderna är hänförliga till finansiella tillgångar innehavda för handelsändamål.

NOT 9 Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2020	2019
Aktier	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	-2
Derivat	0	0
	0	-2

NOT 10 Avkastningsskatt

	2020	2019
Avkastningsskatt	-79	-67
	-79	-67

Värdet på de nettotillgångar som förvaltas belastas med avkastningsskatt som beräknas och inbetalas av föreningen varje år för försäkrings-tagarnas räkning. Föreningen belastas inte med inkomstskatt.

NOT 11 Immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar	2020	2019
Anskaffningsvärde vid årets början	43	42
Årets investering	2	1
Årets utrangering	0	0
Akkumulerade avskrivningar	-38	-36
	7	7

NOT 12 Placeringar i intresseföretag**Aktier och andelar i intresseföretag**

	2020			2019		
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %
Fastighets AB Stenvalvet, 556803-3111, Säte Stockholm	803	1 610	46	796	1 427	46
Gysinge Skog AB, 559164-0817, Säte Falun	143	1 429	50	143	738	50
LSTH Svenska Handelsfastigheter, 559009-2325, Säte Stockholm	1 394	1 627	42	208	367	42
Midstar Hotels AB, 559007-7979, Säte Stockholm	1 038	1 211	29	905	1 109	28
	3 378	5 877		2 052	3 641	

Räntebärande värdepapper, Lån till intresseföretag

	2020			2019		
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %
Fastighets AB Stenvalvet, 556803-3111, Säte Stockholm	1 301	1 320	46	1 296	1 317	46
LSTH Svenska Handelsfastigheter, 559009-2325, Säte Stockholm	0	0	0	977	977	42
	1 301	1 320		2 273	2 294	

NOT 13 Aktier och andelar

	2020		2019	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska aktier	12 400	19 235	12 520	18 404
Utländska aktier och andelar	32 641	36 953	29 744	35 372
	45 041	56 188	42 264	53 776

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen.

NOT 14 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2020		2019	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska staten	0	0	0	0
Svenska bostadsinstitut	20 041	20 234	18 196	18 257
Övriga svenska emittenter	17 100	17 291	19 229	19 149
Utländska stater	0	0	0	0
Övriga utländska emittenter	8 970	9 043	5 022	5 084
	46 111	46 568	42 447	42 490
varav efterställt				
Förlagslån tidsbundet	1 767	1 762	2 048	1 993

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen.

NOT 15 Derivat**Derivatinstrument med positiva värden**

	2020-12-31		2019-12-31	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Aktierelaterade, optioner	0	0	0	1
Ränterelaterade, swappar	13 250	93	750	43
Ränterelaterade, swaptioner	0	0	1 000	55
Valutarelaterade, terminer	18 834	756	22 200	510
	32 084	849	23 950	609
varav clearat	0		0	

Derivatinstrument med negativa värden

	2020-12-31		2019-12-31	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Ränterelaterade, swappar	3 649	-14	6 247	-29
Valutarelaterade, terminer	224	0	879	-5
	3 873	-14	7 126	-34
varav clearat	0		0	

Derivatinstrument används vid förvaltningen av föreningens placeringstillgångar och är ett alternativ till ett direkt köp eller försäljning av värdepapper eller valuta. Huvudprincipen för handel med derivat är att handeln skall ske för att effektivisera förvaltningen eller minska kurs- och valutarisker.

NOT 16 Kompletterande information om finansiella instrument redovisade till verkligt värde

Placeringstillgångar uppdelat på olika typer av finansiella instrument värderade till verkligt värde per 31 december.

2020

Finansiella instrument	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Placeringstillgångar				
Aktier och andelar	44 217	1 050	16 798	62 065
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	45 617	195	2 076	47 888
Derivat – positivt värde	0	849	0	849
Derivat – negativt värde	0	-14	0	-14
Summa	89 834	2 080	18 874	110 788

Klassificering av värdepapper till verkligt värde genom användning av en hierarki för verkligt värde som återspeglar betydelsen av de indata som använts i värderingarna. Hierarkin innehåller följande nivåer:

- Nivå 1** Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder.
- Nivå 2** Andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som inte är direkt observerbara men värdet är härlett från priser på aktiv marknad.
- Nivå 3** Indata för tillgången eller skulden i fråga bygger till en betydande del på icke direkt observerbara marknadsdata det vill säga det saknas aktiv marknad för identiska placeringar till exempel fastighetsvärden.

Placeringar i nivå 3 består till övervägande delen av fastighetsrelaterade aktier med tillhörande aktieägarlån samt andra onoterade aktieinnehav. Fastighetsrelaterade placeringar återfinns i tabellen ovan bland aktier och andelar, fastighetsrelaterade aktieägarlån återfinns under obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Verkligt värde definieras som det pris till vilket finansiellt instrument kan säljas till en motpart som är fristående från föreningen. Den tänkta transaktionen utifrån vilket priset ska bestämmas utgår ifrån att parterna ingår en sådan transaktion av frivillighet, och inte av tvång i samband med t.ex. en likvidation, och utgår även från att motparten kan göra en kompetent bedömning av värdet på tillgången. Priser ska dessutom anses gälla under en tidsperiod som överensstämmer med föreningens möjlighet till handel och fastställas utifrån gällande placeringspolicy.

För finansiella instrument som är noterade på en etablerad marknad (nivå 1) bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. För återkommande och icke återkommande värderingar till verkligt värde som hänförs till nivå 2 och nivå 3 i hierarkin för verkligt värde tillämpar föreningen följande värderingstekniker med de utgångspunkter som anges nedan. Värdepapper kan vara utformade på många olika sätt för att uppfylla vissa syften och kan vara utformade med variationer i till exempel val av löptider och olika valutakurser vilket innebär att värdepappret i sig inte är noterade på en aktiv marknad med köp- och säljpriser som lätt och

2019

Finansiella instrument	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Placeringstillgångar				
Aktier och andelar	40 970	1 660	14 787	57 417
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	41 428	199	3 157	44 784
Derivat – positivt värde	0	609	0	609
Derivat – negativt värde	0	-34	0	-34
Summa	82 398	2 434	17 944	102 776

regelbundet finns tillgängliga på en allmän marknadsplats. Det betyder att värdepappret inte uppfyller kraven för att klassificeras som att de tillhör nivå 1 i verkligt värdehierarkin. Däremot kan en rimlig bedömning av det verkliga värdet på värdepappret härledas från observerbara noterade priser på likartade instrument eller med utgångspunkt i underliggande noteringar på de parametrar som behövs för att ange ett verkligt värde på värdepappret som helhet. Bedöms dessa förutsättningar föreligga och värdepappret med stor sannolikhet kan avvecklas till detta värde utan fördröjning kan det klassificeras som nivå 2 i verkligt värdehierarkin, dvs. värdepappret är ett instrument som direkt eller genom en värderingsmodell värderats med hjälp av observerbar information som i sin tur hämtats från marknaden. De flesta av föreningens värdepapper värderas enligt nivå 1 eller nivå 2 i verkligt värdehierarkin. De värdepapper som inte uppfyller de strikta kraven för att kunna klassificeras som nivå 1 eller nivå 2, anses därmed tillhöra kategori 3. Det betyder att de är värdepapper vars värderingar bygger på indata i form av modeller eller värderingsmetoder vari det återfinns någon eller några indata som i väsentlig grad har påverkat det beräknade värdet på tillgången, och där dessa indata utgörs av antaganden eller skattningar som inte är observerbara på marknaden. Exempel på detta kan vara ett driftnetto för fastigheter som ingår i en onoterad fastighetsfond. I dessa fall har marknaden för det finansiella instrumentet bedömts att inte vara etablerad, och föreningen låter då ta fram det verkliga värdet genom att tillsammans med en oberoende etablerad aktör på kapitalmarknaden göra en objektiv värdering. Värderingar görs då i regel med utgångspunkt i en uppskattning av det förväntade framtida kassaflödet, där utgångspunkten för föreningens värderingar är att det framräknade värdet görs transparent och med en enhetlig värdering av värdepapper eller fonder där det finns en fungerande marknad och dagliga priser baserad på externa källor, samt att värdet härleds tillsammans med etablerade externa aktörer med gott renommé som värderar tillgångarna med utgångspunkt i framtagna värderingsmetoder och värderingsmodeller för värdepapper eller fonder som saknar aktiv marknad. Föreningen arbetar över tid med konsistenta värderingsmetoder och tillhandahåller i sina räkenskaper en tydlig dokumentation av gjorda värderingar. För värdepapper tillhörande nivå 3 använder föreningen som regel prisuppgifter från tredje part utan att göra någon justering. I förekommande fall justeras även prisuppgiften utifrån de kända transaktioner som föreningen gjort i investeringen mellan det att värderingen utfärdats av tredje part och balansdagen. Exempel på marknadsaktörer är banker, emittenter, aktie- och kreditmäklare och auktoriserade fastighetsvärderare. Målsättning för värderingen ska alltid vara att vid varje tillfälle försöka uppnå ett så korrekt och rättvisande värde som möjligt.

forts. Not 16

Avstämning av verkligt värde samt resultatpåverkan från placeringar som ingår i nivå 3**2020****Förändring nivå 3 under året**

Placeringsstillgångar	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Derivat och optioner	Total
Ingående balans	14 787	3 157	0	17 944
Periodens köp	3 370	279	0	3 649
Periodens försäljningar	-1 542	-1 350	0	-2 892
Värdepappers- och valutavinster och förluster under perioden	-291	7	0	-284
Förändringar i realiserat resultat på grund av förändringar i:				
Marknadsvärdet	474	-17	0	457
Överföringar från nivå 3 till nivå 1 eller nivå 2	0	0	0	0
Överföringar från nivå 1 eller nivå 2 till nivå 3	0	0	0	0
Utgående balans	16 798	2 076	0	18 874
Kuponger respektive utdelningar under perioden	123	234	0	357
Ingår i periodens resultat				
– därav som del i redovisat resultat	306	244	0	550
– därav som del i övrigt totalresultat	0	0	0	0

2019**Förändring nivå 3 under året**

Placeringsstillgångar	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Derivat och optioner	Total
Ingående balans	13 274	2 340	0	15 614
Periodens köp	3 158	1 309	0	4 467
Periodens försäljningar	-2 635	-283	0	-2 918
Värdepappers- och valutavinster och förluster under perioden	-1 144	-230	0	-1 374
Förändringar i realiserat resultat på grund av förändringar i:				
Marknadsvärdet	2 134	21	0	2 155
Överföringar från nivå 3 till nivå 1 eller nivå 2	0	0	0	0
Överföringar från nivå 1 eller nivå 2 till nivå 3	0	0	0	0
Utgående balans	14 787	3 157	0	17 944
Kuponger respektive utdelningar under perioden	1 000	247	0	1 247
Ingår i periodens resultat				
– därav som del i redovisat resultat	1 990	38	0	2 028
– därav som del i övrigt totalresultat	0	0	0	0

För instrument redovisade i nivå 3 så används de skattningar av verkligt värde som föreningen anser vara rättvisande. Eftersom definitionen av nivå 3 är att bedömningen av verkligt värde bygger på någon form av modellbaserad värderingsteknik, som helt eller till del utnyttjar ej observerbara marknadsdata, betyder det att framräknat verkligt värde kan ändras genom att använda alternativa angreppssätt i värderingen, till exempel andra modellantaganden eller andra parametrar.

En genomgång av varje enskild placering klassificering enligt verkligt värdehierarkin genomförs minst årligen i samband med bokslutsarbetet. Ändringar av nivå dokumenteras löpande under året i anslutning till respektive instruments värderingsunderlag. Den årliga genomgången innehåller motivering till ändrad klassificering under året, om sådan förekommit. Vid varje årsskifte görs en totalgenomgång av samtliga innehav.

Inga överföringar har skett mellan nivåer 1 och 2 till/från nivå 3 under året.

Bedömning av utestående risker för placeringar redovisade i nivå 3**2020****Utestående risker, nivå 3**

Placeringsstillgångar	Andel i nivå 3		Andel i nivå 1 och 2	
	MSEK	Andel	MSEK	Andel
Ränterisk	-4	0%	-1 130	100%
Aktierisk	1 321	8%	15 833	92%
Fastighetsrisk	5 282	97%	136	3%
Kreditrisk	0	0%	791	100%
Valutarisk	1 118	65%	597	35%
Korrelationseffekt	-3 991	46%	-4 629	54%
Övriga risker, ej finansiella instrument	3		0	
Total nettorisk	3 729	24% ¹⁾	11 598	76%
Underlag för stresstest				
Verkligt värde nivå 3	18 874	100%		

¹⁾ Totalrisken fördelas i proportion till respektive riskområde; uppdelat på å ena sidan nivå 1 och nivå 2, och å andra sidan nivå 3.

Bedömning av utestående risker för placeringar redovisade i nivå 3**2019****Utestående risker, nivå 3**

Placeringsstillgångar	Andel i nivå 3		Andel i nivå 1 och 2	
	MSEK	Andel	MSEK	Andel
Ränterisk	0	0%	855	100%
Aktierisk	1 137	7%	14 613	93%
Fastighetsrisk	5 101	97%	133	3%
Kreditrisk	0	0%	1 140	100%
Valutarisk	1 094	78%	309	22%
Korrelationseffekt	-2 778	33%	-5 716	67%
Övriga risker, ej finansiella instrument			853	
Total nettorisk	4 554	27% ¹⁾	12 187	73%
Underlag för stresstest				
Verkligt värde nivå 3	17 944	100%		

¹⁾ Totalrisken fördelas i proportion till respektive riskområde; uppdelat på å ena sidan nivå 1 och nivå 2, och å andra sidan nivå 3.

forts. Not 16

Utgångspunkten i den interna riskmättningsanalysen av olika tillgångsslag är de riskvariabler och parametrar som Finansinspektionen anvisar när föreningen rapporterar till myndigheten enligt den s k trafikljusmodellen. Modellen tar hänsyn till de olika riskernas inbördes korrelation och väger samman dessa med hjälp av en s k kvadratrotsformel vilken tar hänsyn till korrelationseffekter och ger total nettorisk. Modellen bygger på att de olika tillgångsslagen ges ett antal olika antaganden om prisförändringarna t ex 30 % förändring av ränteläget eller ett fall på aktievärdena med 40%. Man kan argumentera att korrelationsparametrarna inte kan avläsas ur marknadsdata, men deras syfte är att fånga upp hur stor förändring av marknadsvärdet som kan förväntas vid ett tänkt extremscenario, och därvid fånga upp eventuella beroenden. Korrelationsparametrarna enligt den s k trafikljusmodellen sätts av den övervakande myndigheten.

Valutarisken för instrument i nivå 3 säkras med instrument som i verkligt värdehierarkin, pga. sin värdering genom diskonterade kassaflöden, är klassificerade som tillhörande nivå 2. För att ge ett rättvisande värde på utestående valutarisk hänförliga till nivå 3, beräknas denna med hänsyn till den valutasäkring som gjorts genom valutasäkringsinstrument, vilka klassas som nivå 2. Valutasäkringen görs i form av valutaterminer, valutaoptioner och i förekommande fall även basisswappar. Det är kvarstående (överskjutande) valutarisk hänförlig till nivå 3 som redovisas i denna not, och består av den andel av marknadsvärdet för de nivå 3-tillgångar, som inte är noterade i SEK, och som inte varit valutasäkrade på balansdagen.

Beräkningen av hur stor andel av total nettorisk som är hänförlig till instrument som klassats som nivå 3 i verkligt värdehierarkin, har gjorts med det förenklande antagandet att korrelationen, inom respektive riskkategori, mellan instrument i nivå 3 (främst onoterade instrument), och instrument i nivåer 1 eller 2 (främst noterade instrument samt valutasäkringsinstrument), är lika med ett.

Metoden och parametrarna är enbart en approximation av riskbilden baserat på empiriska studier av den historiska marknadsutvecklingen för grupper av tillgångsslag, och detta över en större grupp av försäkringsbolag och pensionskassor. Det innebär att för den enskilda tillgången kan både högre och lägre risknivå förekomma liksom andra typer av risker. Sammantaget ger dock analysmetoden en tillfredsställande bedömning av den utestående risknivån för instrument i nivå 3 och deras andel av den totala risknivån, total nettorisk, med hänsyn till på marknaderna förekommande korrelationseffekter som representeras genom kvadratrotsformeln. Avseende de tillgångar i nivå 3 som inte stresstestas med teoretiska modeller så utgörs merparten av s.k. alternativa investeringar, vilket är en samlingsbenämning på finansiella investeringar som anses okorrelerade med aktie- och räntemarknaderna och där illikvida finansiella instrument kan förekomma.

Kvantifiering av ej observerbara indata i nivå 3

För de värderingar till verkligt värde inom nivå 3 där föreningen anlitat tredje part för att beräkna värdet, tar föreningen inte fram kvantifierbar ej observerbar indata, utan använder prisuppgifter från denna tredje part utan justering. Skälet till detta är bland annat att de värderingsmodeller som tredje part använt i sin interna värderingsprocess i regel är ägarskyddade hos tredje part och därför inte delges föreningen, dvs. det rör sig om bankers och värderingsinstituts s.k. "proprietary models" där föreningen inte har insyn i detaljerna kring vilka underliggande antaganden och värderingsmodeller som tillämpats i dessa modellers värderingsprocesser. För investeringar i vissa bolag under likvidation gör tredje part bedömningen att det finns möjlighet att återvinna en ospecifierad andel av investeringen men att sannolikheten för att detta inträffar inte kan kvantifieras, och tredje part tillhandahåller inte heller beloppen på de framtida kassaflöden som kan förväntas i en sådan återvinningsprocess. Föreningen har i föreliggande värdering ansatt sannolikheten för detta till noll procent och därmed värderat dessa investeringar till noll kronor.

NOT 17 Övriga fordringar

	2020	2019
Skattefordran	47	34
Ej likvid försäljning placeringstillgångar	53	57
	100	91

NOT 18 Materiella tillgångar

	2020	2019
Anskaffningsvärde vid årets början	4	4
Årets investering	1	0
Årets avyttring	-1	0
Ackumulerade avskrivningar	-3	-3
	1	1

NOT 19 Eget kapital

Upplysningar om förändringar i eget kapital lämnas i Rapport över förändring av eget kapital, sidan 17.

NOT 20 Livförsäkringsavsättning

	2020	2019
Kåpan Tjänste	34 380	35 228
Kåpan Extra	7 019	7 590
Kåpan Plus	1 579	1 640
Kåpan Valbar	18 270	14 960
Kåpan Flex	301	183
	61 549	59 601

NOT 21 Livförsäkringsavsättning

	2020	2019
Ingående balans	59 601	54 183
Inbetalda premier för nytecknade kontrakt	301	295
Inbetalda premier för kontrakt som tecknats under tidigare period	5 677	5 290
Utbetalt/överfört till Avsättning för oreglerade skador eller skulder	-1 934	-1 892
Riskresultat	44	1
Uppräkning med diskonteringsränta	532	541
Effekt av ändrad diskonteringsränta	3 382	3 607
Tilldelad återbäring	0	0
Avgiftsbelastning	-67	-69
Avkastningsskatt	-45	-43
Övertagna/överlåtna bestånd	0	0
Effekt av (övriga) förändrade aktuariella antaganden	3 112	0
Andra förändringar	-9 054	-2 312
Utgående balans	61 549	59 601

NOT 22 Avsättning till oreglerade skador

	2020	2019
IB Rapporterade skador	4	5
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	0	0
Ingående balans	4	5
Uppräkning med diskonteringsränta	0	0
Avkastningsskatt	0	0
Avgiftsbelastning	0	0
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	0	0
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	-9	-1
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	0	0
Effekt av ändrad diskonteringsränta	0	0
Effekt av (övriga) förändrade aktuariella antaganden	0	0
Förändring av IBNR	0	0
Andra förändringar	5	0
Utgående balans	0	4
UB Rapporterade skador	0	4
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	0	0

NOT 23 Övriga skulder

	2020	2019
Mottagen Collateral *)	431	627
Övrigt	9	11
	440	638

*) Erhållna kontanta säkerheter.

Exponering: 435 455 054 kronor (640 199 834).

NOT 24 Eventualförpliktelser**Utlånade finansiella instrument**

Aktielån för utlånade aktier uppgår vid balansdagen till 627 719 118 kronor (987 993 500).

Mottagna säkerheter, aktier

För utlånade aktier har säkerheter, i form av svenska aktier, erhållits. 660 759 387 kronor (1 034 850 332).

Mottagna säkerheter, räntebärande värdepapper

Mottagen Collateral, i form av räntebärande värdepapper: 380 778 015 kronor (0)

Exponering: 380 380 897 kronor

Åtaganden

Nominellt värde av valuta- och räntederivat redovisas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter som åtagande (poster inom linjen) per respektive balansdag och uppgår 2020-12-31 till 35 958 (31 076) Mkr, se även not 15. Föreningen har normalt motsvarande fordran inom ramen för denna typ av derivatavtal.

Därutöver har föreningen utestående åtagande att investera i onoterade aktier och fonder, vilka uppgår till 6 819 (8 000) Mkr i enlighet med gällande avtal.

Totala åtaganden uppgår således till 42 777 (39 076) Mkr.

NOT 25 Förväntade återvinningstidpunkter

2020

Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Övriga immateriella tillgångar	0	7	7
Placeringar i intresseföretag	0	7 197	7 197
Aktier och andelar	0	56 188	56 188
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	46 568	46 568
Derivat	762	87	849
Övriga fordringar	100	0	100
Materiella tillgångar	0	1	1
Kassa och bank	1 913	0	1 913
Upplupna ränteintäkter	274	0	274
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3	0	3
	3 052	110 048	113 100
Skulder			
Livförsäkringsavsättning	1 927	59 622	61 549
Avsättning till oreglerade skador	0	0	0
Avsättning för andra risker och kostnader	7	0	7
Derivat	0	14	14
Övriga skulder	440	0	440
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2	0	2
	2 376	59 636	62 012

2019

Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Övriga immateriella tillgångar	0	7	7
Placeringar i intresseföretag	0	5 935	5 935
Aktier och andelar	0	53 776	53 776
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	42 490	42 490
Derivat	609	0	609
Övriga fordringar	91	0	91
Materiella tillgångar	0	1	1
Kassa och bank	1 935	0	1 935
Upplupna ränteintäkter	237	0	237
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3	0	3
	2 875	102 209	105 084
Skulder			
Livförsäkringsavsättning	1 930	57 671	59 601
Avsättning till oreglerade skador	4	0	4
Avsättning för andra risker och kostnader	9	0	9
Derivat	34	0	34
Övriga skulder	638	0	638
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1	0	1
	2 616	57 671	60 287

NOT 26 Kategori av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

2020

2020

Mkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Redovisat värde, totalt	Verkligt värde
	Tillgångar som bestämts till- höra kategorin	Innehav för handel	Låne- fordringar		
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar i intresseföretag	5 877			5 877	5 877
Räntebärande värdepapper, Lån till intresseföretag	1 320			1 320	1 320
Aktier och andelar	56 188	–	–	56 188	56 188
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	46 568	–	–	46 568	46 568
Derivat	–	849	–	849	849
Övriga fordringar	–	–	–	100	100
Kassa och bank	–	–	1 913	1 913	1 913
Upplupna ränteintäkter	274	–	–	274	274
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	–	–	–	3	3
Icke finansiella tillgångar	–	–	–	8	8
Summa	110 227	849	1 913	113 100	113 100

Mkr	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Övriga finansiella skulder	Redovisat värde, totalt	Verkligt värde
	Skulder som bestämts till- höra kategorin	Innehav för handel			
Finansiella skulder					
Avsättning för andra risker och kostnader	–	–	–	7	7
Derivat	–	14	–	14	14
Övriga skulder	–	–	440	440	440
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	2	2	2
Försäkringstekniska avsättningar	–	–	–	61 549	61 549
Summa	–	14	442	62 012	62 012

2019

2019

Mkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Redovisat värde, totalt	Verkligt värde
	Tillgångar som bestämts till- höra kategorin	Innehav för handel	Låne- fordringar		
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar i intresseföretag	3 641			3 641	3 641
Räntebärande värdepapper, Lån till intresseföretag	2 294			2 294	2 294
Aktier och andelar	53 776	–	–	53 776	53 776
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	42 490	–	–	42 490	42 490
Derivat	–	609	–	609	609
Övriga fordringar	–	–	–	91	91
Kassa och bank	–	–	1 935	1 935	1 935
Upplupna ränteintäkter	237	–	–	237	237
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	–	–	–	3	3
Icke finansiella tillgångar	–	–	–	8	8
Summa	102 438	609	1 935	105 084	105 084

Mkr	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Övriga finansiella skulder	Redovisat värde, totalt	Verkligt värde
	Skulder som bestämts till- höra kategorin	Innehav för handel			
Finansiella skulder					
Avsättning för andra risker och kostnader	–	–	–	9	9
Derivat		34		34	34
Övriga skulder	–	–	638	638	638
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	1	1	1
Försäkringstekniska avsättningar	–	–	–	59 605	59 605
Summa	–	34	639	60 287	60 287

NOT 27 Upplysningar om närstående

Kåpan tjänstepensionsförening är en form av ekonomisk förening där allt överskott går tillbaka till föreningens medlemmar. Föreningen har som huvudändamål att förvalta och utbetala pensionsmedel för anställda som omfattas av avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer, eller mellan andra parter, som tecknat pensionsavtal som knyter an till detta avtal.

Högsta beslutande organ är fullmäktige. Ledamöterna i fullmäktige är utsedda av parterna inom de det statliga avtalsområdet. Den operativa verksamheten leds av en styrelse som utser föreningens verkställande direktör.

Närstående definieras som styrelseledamöter och ledningspersoner inom Kåpan Pensioner och deras nära familjemedlemmar.

Ersättningar till styrelse och verkställande direktör framgår av not 7. I övrigt förekommer inga transaktioner med dessa personer eller deras närstående utöver normala kundtransaktioner som sker på marknadsmässiga villkor.

Stockholm den 23 mars 2021

Gunnar Holmgren
Ordförande

Lars Fresker
Vice ordförande

Mikael Andersson

Fredrik Bäckström

Erland Ekheden

Eva Fagerberg

Anna Falck

Anita Johansson

Dan Sjöblom

Anna Steen

Helen Thornberg

Roger Vilhelmsson

Gunnar Balsvik
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats den 23 mars 2021

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till fullmäktige i Kåpan tjänstepensionsförening,
org. nr 816400-4114

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Kåpan tjänstepensionsförening för år 2020. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 4-35 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Kåpan tjänstepensionsförenings finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att fullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Kåpan tjänstepensionsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-3. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn

eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att föreningen inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Kåpan tjänstepensionsförening för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att fullmäktige disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Kåpan tjänstepensionsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller stadgarna.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om understödsförening.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Stockholm den 23 mars 2021

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Överstyrelse, styrelse och revisorer

Per den 31 december 2020

Överstyrelse

Utsedda av Arbetsgivarverket

Ordinarie ledamöter

Christina Gellerbrant Hagberg, Kronofogdemyndigheten, ordförande	
Susanne Nilsson, Länsstyrelsen i Norrbottens län	
Cathrin Dalmo, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	
Glenn Sundberg, Statens geotekniska institut	
Lena Bengtsson Malmblad, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	
Isa Seigerlund, Riksställningar	
Dan Jacobsson, Stiftelsen Tekniska muséet	
Karin Coster, Statens beredning för medicinsk utvärdering	
Lotta Liljegren, Arbetsmiljöverket	
Eva Öquist, Stockholms konstnärliga högskola	
Marie Högström, Stockholms universitet	
Caroline Sjöberg, Umeå universitet	
Anneli Thunholm, Myndighet för press, radio och TV	from 200101
Johan Sandström, Försvarets Radioanstalt	
Hedda Mann, Arbetsgivarverket	

Personliga suppleanter

Anne Vadasz Nilsson, (vice ordförande) Energimarknadsinspektionen	
Tomas Hedlund, Socialstyrelsen	
Stina Nyström, Försvarsmakten	from 200101
Helen Björkman, Kammarkollegiet	from 200101
Niclas Lamberg, Trafikverket	
Ola Garmer, Länsstyrelsen Skåne	from 200101
Maria Isaksson, Domstolsverket	
Eva Nelson, Försvarets materielverk	
Anders Liif, Försäkringskassan	from 200101
Torgny Hagelin, Svenska Institutet	from 200101
Maria Sundgren, Konsumentverket	
Eva Wallberg, Skolforskningsinstitutet	
Charlotta Halling, Tullverket	
Helena Wingemo, Ekonomistyrningsverket	
Ingrid Ganrot, Karlstads universitet	

Utsedda av de fackliga organisationerna

Ordinarie ledamöter

Peter Lennartsson, OFR	
Åsa Erba Stenhammar, OFR	
Tom Johnson, OFR	
Håkan Sparr, OFR	
Malin Thor, OFR	
Linda Söderman, OFR	
Evalena Ödman OFR	
Charlotte Olsson, Seko	
Ingrid Lagerborg, Seko	
Christer Hallkvist, Seko	
Olof Boman, Seko	
Jörgen Stehn, Seko	
Git Claesson Pipping, Saco-S	
Carolina Gomez Lagerlöf, Saco-S	
Elisabeth Perntz, Saco-S	

Personliga suppleanter

Sanna Norblad, OFR	
Per Sunneborn, OFR	
Mats Holmgren, OFR	from 200101
Britta Ljusberg, OFR	from 200101
Johan Lindgren, OFR	
Jörgen Kristiansson, OFR	
Mikael Boox, OFR	
Karna Tillhede, Seko	
Irre del Barba, Seko	
Peter Kvist, Seko	
Robert Wiklund, Seko	
Tommy Eriksson, Seko	
Robert Andersson, Saco-S	
Christer Gustafsson, Saco-S	
Tarek Touma, Saco-S	

Styrelse

Representanter för arbetsgivarna

Ordinarie ledamöter

Gunnar Holmgren, Arbetsgivarverket, ordförande	
Martin Holmgren, Domstolsverket	tom 200428
Dan Sjöblom, Post- och telestyrelsen	from 200429
Anna Falck, Arbetsgivarverket	

Personliga suppleanter

Petra Pfeiff, Arbetsgivarverket	tom 200428
Erland Ekheden, Pensionsmyndigheten	from 200429
Anita Johansson, Transportstyrelsen	
Roger Vilhelmsson, Arbetsgivarverket	

Representanter för de fackliga organisationerna

Ordinarie ledamöter

Lars Fresker, OFR, vice ordförande	
Lena Emanuelsson, Saco-S	tom 200513
Anna Steen, Saco-S	from 200602
Helen Thornberg, Seko	

Personliga suppleanter

Eva Fagerberg, OFR	
Mikael Andersson, Saco-S	
Fredrik Bäckström, Seko	

Revisorer

Revisorer

Gunilla Wernelind, auktoriserad revisor	
Elisabeth Mohlkert, Saco-S	tom 201231
Therese Mattsson, Kustbevakningen	tom 201231

Personliga suppleanter

Mårten Asplund, auktoriserad revisor	
Thomas Åding, Försäkringskassan	tom 201231
Johan Sterte, Karlstads Universitet	tom 201231

KÅPAN PENSIONER

Kåpan tjänstepensionsförening

Smålandsgatan 12³ • Box 7515 • 103 92 Stockholm
Tel 08-411 49 45 • Fax 08-21 31 51 • kapan.se
organisationsnr 816400-4114